

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LXV - JANUAR - FEBRUAR 2014 - ŠT. 1-2

KULTURA

STRAN 10-17

UMIRJANJE HITROSTI V OBČINI LOGATEC

PODATKI RADARSKE TABLE NA TRŽAŠKI CESTI

Foto: Arhiv Občine Logatec

Občini Logatec je v letu 2013 še eno radarsko tablo podarilo podjetje GoodYear.

Hitrost je še vedno najpogostejši vzrok za prometne nesreče, predvsem tiste z najhujšimi posledicami. V Občini Logatec smo skupaj z občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pristopili k umirjanju prometa s pomočjo preventivnih radarskih tabel. Občina Logatec ima trenutno v lasti pet preventivnih radarskih tabel, ki vplivajo na zmanjšanje hitrosti motornih vozil. Prav tako preventivne radarske table omogočajo upravljavcu cest izvajanje natančnih analiz hitrosti motornih vozil v cestnem prometu, ki so potrebne pri morebitnem načrtovanju ukrepov za umirjanje prometa. Trenutno so preventivne radarske table nameščene v Logatcu na Notranjski cesti, Gorenjski cesti in Tržaški cesti, v Hotedršici in v Rovtuh. Vse preventivne radarske table beležijo statistiko prometa, ki nam pove, kolikšno je število vozil v določenem obdobju, kakšne so hitrosti in predvsem kdaj je število kršitev največje. Učinek preventivnih radarskih tabel je naravnost neverjeten, saj vozniki ob srečanju s preventivno radarsko tablo, ki na prekoračitev hitrosti opozarja s prodornimi barvnimi napisi, v veliki večini zmanjšajo hitrost, kar pa je tudi namen navedenih radarskih tabel. V

obdobju od 30. 10. 2013 do 30. 11. 2013 smo analizirali statistične podatke iz preventivne radarske table, ki je nameščena na Tržaški cesti v Logatcu, v bližini avto-busnega postajališča. Analiza je pokazala naslednje parametre:

POVPREČNA IN MAKSIMALNA HITROST - Povprečna hitrost vseh zaznanih vozil v analiziranem obdobju je 48 km/h, maksimalna pa 125 km/h. Slednja hitrost je bila dosežena v sredo, 27. 11. 2013, ob 5:00 uri. Naslednje najvišje hitrosti, 120 km/h in 112 km/h, so bile izmerjene v soboto, 23. 11. 2013, ob 21:00 uri in v petek, 22. 11. 2013, ob 3:00 uri.

PERCENTILNA VREDNOST HITROSTI VOZIL - Hitrosti 53 km/h ni prekorachilo 85 % vozil. Vozil s hitrostjo 48 km/h ali manj je bilo 50 %. Hitrosti 46 km/h ni prekorachilo 30 % vozil.

POTEK ŠTEVILA VOZIL

Radarska tabla je ob sobotah zaznala mnogo več prometa kot ob nedeljah, razen v zadnji nedelji, 24. 11. 2013, ko je tabla zaznala rahlo več prometa kot dan prej. Promet med vikendi prične rasti malce kasneje kot med delovnimi tedni, nekje

med 7. in 9. uro zjutraj. V opazovanem obdobju je radarska tabla zaznala 157.947 vozil na teden, kar pomeni, da je cesta v Logatcu relativno prometna. Kot je razvidno iz podatkov, med delovnimi tedni (prazniki izključeni) prične promet strmo naraščati že od 4. ure dalje. V smeri proti Postojni se pojavljata dve prometni konici, in sicer prva v jutranjem času, med 7. in 9. uro, druga pa v popoldanskem času, med 14. in 16. uro. Povečana koncentracija vozil je tudi okoli 11. in 20. ure. Najmanj prometa med delovnimi tedni je opaziti v zgodnjih jutranjih urah, med 1. in 5. uro. V mesečnem intervalu je radarska tabla v povprečju zabeležila 23 vozil na uro. Med vikendi (sobota in nedelja) je Tržaška cesta rahlo manj prometna. Radarska tabla je izmerila 174 vozil na uro, kar je 56 vozil na uro manj, kot med delovnimi tedni. V času praznikov, 31. 10. in 1. 11. 2013, je tabla zaznala v povprečju 199 vozil na uro. Obremenjenost ceste pa je bila večja med 10. in 15. uro.

**Občinska uprava
Občine Logatec**

PRAKTIKUM 2-8**NAPOVEDNIK 9****KULTURA 10-17****KMETIJSTVO 18-19****ŠPORT 20-22****PISMA BRALCEV 23-26****DRUŽBA 27-35****GENERACIJE 36-37****ZAHVALE 38-39**

**Spoštovane občanke,
spoštovani občani!**

Pred dnevi smo ponovno obeležili slovenski kulturni praznik. To je dan, ko se ne spomnimo samo našega velikega pesnika Franceta Prešerna, temveč tudi drugih naših kulturnih ustvarjalcev. Ob tem nehote pomislimo, kakšen odnos do kulture imamo danes ter kaj nam kultura sploh še pomeni.

Ne glede na razumevanje kulture s strani vsakega posameznika pa lahko v preprostem jeziku rečemo, da je beseda kultura sinonim za nekaj lepega, za nekaj, kar ni odvisno od časa, od vremenskih razmer in ne od vladajočih ter nevladajočih političnih elit. Povedano drugače, kultura je lahko tudi način življenja, ki v ljudeh vzbuja srčnost, plemenitost, poštenost, moralo, skratka vse kar napolnjuje in bogati duha oz. osebnost posameznika.

Kultura se oz. naj bi se na različne načine odražala v našem vsakdanjem življenju. Tudi v spoštovanju predpisov in drugih pravil vedenja. Te pogostokrat prirejamo ali pa jih razumevamo sebi v prid, sprejemamo in spoštujemo samo tiste, ki nam prinašajo osebne koristi, ne glede nato, če pri tem oškodujemo ožjo ali širšo družbeno skupnost. V zadnjem času vse pogostejše beremo in poslušamo v sredstvih javnega obveščanja neprijetne novice o nesprejemljivih dejanjih številnih posameznikov. Ob tem se nemo sprašujemo, kako končno vzpostaviti red v naši državi in kako obelodaniti »barabine«, ki so to našo mlado državo Slovenijo »spravili na beraško palico.«

Resnično so nekateri prestopili vse meje razumnega in dopustnega. Kje je vzrok za tako početje? Zagotovo je že v sami vzgoji, v pomanjkanju ljubezni in toplote, v razvrednotenju temeljnih človeških vrednot ter v nespoštovanju človeka. Ob prebiranju velikih slovenskih kulturnih ustvarjalcev, kot sta Prešeren, Cankar, pa tudi drugih, lahko ob izpovedovanju njihovih notranjih stisk in krivic tudi sami začutimo, kaj je v življenju prav in kaj je narobe.

V vsakdanjem življenju postajamo iz dneva v dan bolj otopeli in pasivni. Le redko še opazimo, koliko krivic in nepoštenja se neprestano dogaja okrog nas, bodisi v besedi ali v dejanjih. Otroci ne spoštujejo več svojih staršev, starši ne otrok, mož ne žene, žena ne moža, sosed ne soseda itd. Krivico v resnici zaznamo šele, ko gre za nas. Tedaj se prebudi naš pravi ego, ki je hkrati vzrok in posledica vseh krivic in težav v našem življenju.

Kultura torej oblikuje človeka in se odraža skozi umetnost, duhovnost, v novih odkritjih v tehniki in znanosti ter v povezovanju med različnimi narodi.

Prebivalci Slovenije ostajamo del evropskega kulturnega prostora, zato se skupaj potrudimo, da bomo gojili in živeli tudi evropske kulturne vrednote.

Zato bodimo odprtega srca, predvsem pa ljudje.

*Vaš župan
Berto Menard*

INFORMACIJE O ZEMLJIŠČIH ZA GRADNJO STAVB

ZAKON O DAVKU NA NEPREMIČNINE V VELJAVI

Zakon o davku na nepremičnine je stopil v veljavo s 1. 1. 2014. Z dnem uveljavitve tega zakona so prenehali veljati tudi:

- prva in tretja alineja 41. člena ter določbe VI. poglavja **Zakona o stavbnih zemljiščih** (Uradni list SRS, št. 18/84, 32/85 – popr. in 33/89 ter Uradni list RS, št. 24/92 – odločba US, 29/95 – ZPDF, 44/97 – ZSZ in 27/98 – odločba US) ter **občinski odloki**, ki so bili izdani na podlagi VI. poglavja Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84, 32/85 – popr. in 33/89 ter Uradni list RS, št. 24/92 – odločba US, 29/95 – ZPDF, 44/97 – ZSZ in 27/98 – odločba US);
- 218. člen, 218.a člen, 218.b člen, 218.c člen, 218.č člen in 218.d člen **Zakona o graditvi objektov** (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odločba US, 120/06 – odločba US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odločba US in 57/12)

Kje uredite podatke?

- v geodetskih pisarnah v Evidenci trga nepremičnin se uredi neprofitni najem denacionalizirane stanovanjske nepremičnine, neprofitna oddaja in oddaja na prostem trgu;
- na Zemljiški knjigi – osebna služnost, EMŠO lastnika in imetnika osebne služnosti, etažna lastnina, vpisi izvedenih pravnih poslov, javno dobro;
- na upravnih enotah - prijava prebivališča na stanovanje oziroma na hišno številko;
- na občini - namenska raba zemljišč in zemljišča za gradnjo stavb;
- na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje (pisno ali na e-naslov raba.mkgp[@]gov.si ali ustno) - dejanska raba, tudi vodna in neplodna zemljišča;
- pri upravniki večstanovanjskih stavb - ureditev številke stanovanj v evidencah Geodetske uprave in označitev stanovanj – sodi v redno upravljanje (nekateri upravniki se namreč temu izmikajo);

- na Zavodu za gozdove Slovenije - gozdni režimi;
- na davčni upravi - znižanje davka invalidnim osebam na podlagi odločbe ZZZS.

Po prejemu obvestila z informativnim izračunom davka lahko uredite:

- na Ministrstvu za kulturo - status kulturnega spomenika;
- na DARS, Direkciji RS za ceste, občini, Zavodu za gozdove Slovenije - zemljišča pod cestami in železnicami;
- na Inšpektoratu za promet energetiko in prostor - podatek o nelegalnih gradnjah;
- na Ministrstvu za zunanje zadeve - nepremičnine za diplomatsko dejavnost, dejavnost mednarodnih organizacij in institucij EU.

Katere podatke je občina dolžna posredovati GURS-u?

Občine morajo v skladu z Zakonom o množičnem vrednotenju nepremičnin določiti podatke o zemljiščih za potrebe množičnega vrednotenja nepremičnin. Občine morajo Geodetski upravi RS posredovati podatke o namenski rabi zemljišč, kar je občina storila že leta 2007 in zemljiščih za gradnjo stavb.

Namenska raba zemljišč

Občine s prostorskimi akti določijo različne vrste namenske rabe (stavbna zemljišča, gozdna, kmetijska vodna in druga zemljišča). Namenska raba zemljišč je v prostorskem planu občine vodena po različnih območjih, ki lahko zajemajo tudi cela naselja in so precej obsežna. Vsako območje je označeno s svojo namensko rabo. Če je območje označeno kot stavbno, to še ni zagotovilo, da bo na vseh parcelah, ki so znotraj tega območja, možno graditi.

Zemljišča za gradnjo stavb

V mesecu avgustu 2013 je stopil v veljavo pravilnik o določanju zemljišč za gradnjo stavb, po katerem morajo občine določiti, na katerih stavbnih zemljiščih je gradnja stavb dejansko možna in dopustna s prostorskimi akti občine, vendar se gradnja še ni začela.

Z ločevanjem stavbnih zemljišč na zemljišča za gradnjo stavb in druga stavbna zemljišča naj bi preprečili obremenitev tistih lastnikov z nepremičninskim davkom, ki na svojih stavbnih parcelah v resnici ne smejo oziroma ne morejo graditi zaradi naravnih in drugih prostorskih omejitev, kot je recimo prestrm teren, plazovitosti pobočja, brežine vodotoka, parcele, ki so po obliki ali površini ali naravnih lastnostih prostora neprimerne za gradnjo, in podobno.

Na podlagi namenske rabe je potreben posamični pregled vsake parcele, da se izločijo tiste parcele, ki za gradnjo niso primerne (daljnovodi, plazovitost, ni urejenega dostopa ...). **Kot zemljišča za gradnjo stavb se zato vzamejo samo tiste parcele (delno ali v celoti), kjer je gradnja po prostorskih dokumentih dovoljena, hkrati pa je bilo preverjeno in ugotovljeno, da je glede na vse okoliščine (dostop, odmiki, režimi, varovanja), gradnja tudi mogoča.** Kot zemljišče za gradnjo stavb se lahko določi tudi del že pozidane parcele, v kolikor je dovolj velika in so na prostem delu izpolnjeni vsi potrebni pogoji za gradnjo dodatne nove stavbe. Med zemljišča za gradnjo stavb pa ne spadajo zemljišča, na katerih lastnik ne more pridobiti gradbenega dovoljenja za novo stavbo in tudi ne zemljišča na katerem so stavbe že zgrajene (pozidano zemljišče - dvorišče) in ni več prostora za nove stavbe.

Občina mora stavbnemu zemljišču na katerem gradnja ni mogoča dodeliti šifro namenske rabe z »0« na zadnjem mestu (Primer: 100000 – Stavbna zemljišča). Če je šifra namenske rabe sestavljena tako, da je na zadnjem mestu 1, to pomeni, da je zemljišče namenjeno za gradnjo stavb (Primer: 100001 – Stavbna zemljišča – zemljišče za gradnjo stavb) in se vrednoti po modelu ZGS - zemljišča za gradnjo. Če pa je na zadnjem mestu šifre 0, se privzame, da na zemljišču ni mogoče graditi, kljub temu, da je v prostorskih aktih to zemljišče označeno kot zazidljivo (plazovito, ni dostopa, bližina elektrovida ...) (Primer: 100000 – Stavbna zemljišča). Takšno zemljišče bo razvrščeno v model vrednotenja po

njegovi dejanski rabi: model kmetijstvo - KME, gozdno - GOZ ali druga zemljišča - ZDR.

Posredovanje podatkov in roki?

Pripombe lastnikov zemljišč na določitev namenske rabe zemljišč lahko rešuje le občina. Če občina za določeno parcelo ugotovi spremembo, jo lahko v predpisanem formatu pošlje v popravek registru nepremičnin na Geodetski upravi (REN) do 10. 1. 2014. Obvestilo o podatkih o nepremičninah z informativnim izračunom davka bo predvidoma do sredine februarja 2014. Opozorila o

tem, da podatki prispeli na GURS po 10. 1. 2014, in niso upoštevani ne bo. Spreminjanje podatkov bo možno do 31. 3. 2014, in sicer na upravnih enotah in geodetskih pisarnah. Izdaja odločb je predvidena do 31. 5. 2014. Na podatke o vrednosti nepremičnin pa občina nima vpliva.

Kje lahko preverim, kakšna je dejanska raba in namenska raba zemljišča?

Obe vsebini sta vključeni v prostorski informacijski sistem - PISO. Dejanska raba je vidna v tematskem sklopu Druge državne vsebine – Kmetijska zemljišča

(raba). Namenska raba je vidna v tematskem sklopu Občinski prostorski načrt (OPN) – Namenska raba. Zemljišča za gradnjo stavb pa so vidna v tematskem sklopu Zemljišča za vrednotenje nepremičnin.

Občinska uprava Občine Logatec

NAJ UKREPAMO GLEDE DROG ALI NE?

Mnenja o tem nikoli niso bila in tudi ne bodo enotna. Niti mnenja o tem, kaj droge sploh so.

Za izhodišče naj že v uvodu zapišem, da se v logaškem Centru s problematiko nikotina, alkohola in drugih drog ukvarjamo strokovno enako zavzeto. Tudi problematiko »drog na recept«. Torej pomirjeval. Vsa leta od ustanovitve bolj ali manj uspešno pomagamo mnogim ljudem, ki se odločijo poiskati našo strokovno pomoč - največkrat zaradi razvoja take ali drugačne zasvojenosti. Pa ne le zasvojenosti. Veseli smo še posebej tistih staršev, ki v obravnavo pripeljejo svojega mladoletnika že takrat, ko se šele odloča za to, ali bi droge morda preizkušal oz. z njimi že eksperimentira. Tako imenovane »uvajalne droge« so tobak, alkohol in marihuana. Danes je že poznano nevarno in šokantno dejstvo, da imajo tri droge, tudi zaradi že prirojene občutljivosti možganov določenih oseb, sposobnost sprožiti bolezen odvisnosti tudi že *pri prvem jemanju*. Te droge so: *nikotin, heroin, kokain*. Po drugi strani pa raziskave kažejo, da jasno izkazano *odklonilno stališče staršev do uživanja vseh drog* (povdarjam, tudi tobaka in alkohola) močno poveča verjetnost, da njihovi otroci po drogah ne bodo nikoli posegli. Na otroke ne vplivajo le zgledi staršev. Modele obnašanja otrokom predstavljamo tudi drugi »pomembni odrasli«: vzgojitelji, učitelji, zdravstveni delavci, pa tudi športno, kulturno, umetniško in politično ugledni ljudje. Se vsak med nami »pomembnimi odraslimi« tega res v celoti zaveda?

Center za preventivo in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog je bil v Logatcu ustanovljen leta 1995: že v aprilu tega leta je bilo v Sloveniji ustanovljenih pet tovrstnih centrov, ob koncu leta pa že devet. Danes jih na področju države deluje osemnajst. Številne dejavnosti preprečevanja in zdravljenja odvisnosti od prepovedanih drog v vseh teh centrih se financirajo v okviru pogodbe, ki jo z ZZZS sklene pripadajoči zdravstveni dom. Da bi lahko v največji meri ustrezno skrbeli za obvladovanje te specifične in rastoče zdravstvene problematike, bo ZZZS začel v letu 2014 financirati še nekaj novih centrov v Sloveniji, bolj dorečeno pa tudi programe za zdravljenje zasvojenosti v zaporih.

Zaradi širjenja problematike drog se je vseh osemnajst let delovanja število naših pacientov iz leta v leto povečevalo. Zadnja leta to število v glavnem ne raste več in vstopi »novih« pacientov pogosto predstavljajo vstopi tistih, ki so se v centru že zdravili pred leti, a je prišlo v njihovem življenju pač do ponovitve zasvojenosti. Žal so boleznimi odvisnosti pač kronične bolezni. Spreminja se tudi struktura iskalcev pomoči. Prva leta so prevladovali skoraj izključno bolniki, zasvojeni s heroinom. Prvih deset let je bilo zanje urejeno le zdravljenje z raztopino metadona. Od leta 2005 pa so na razpolago še druga zdravila. Predvsem se trudimo uvajati buprenorfin, ki za razliko od metadona ne vpliva na center za dihanje ter zato ne vodi v odpoved dihanja in posledično smrt. Uspehi zdravljenja

v našem centru so dobri. Spremljamo in dokazujemo jih z lastnimi raziskavami, ki jih radi predstavljamo tudi na strokovnih seminarjih v Sloveniji in tujini. Še veliko delo pa čaka Slovenijo na področju zdravljenja sindroma odvisnosti od alkohola. Saj je vključenih v ustrezno zdravljenje le 10 % pomoči potrebnih, medtem ko je v zdravljenje bolezni odvisnosti od prepovedanih drog vključenih najmanj 60 % bolnih oseb. Zato je pomembno, da o boleznih odvisnosti, ki so boleznimi možganov, vsi vemo čim več. In da razumemo predvsem to, da jih je možno s podporo novih znanj in z ustreznim sodelovanjem svojcev, prijateljev ali sodelavcev tudi uspešno zdraviti.

*Prim. Jasna Čuk Rupnik,
vodja CPZOPD Logatec*

OBVESTILO O IZVEDBI KOMEDIJE NAJSTAREJŠA OBRT

ZA ABONMA IN IZVEN

Abonente in ostale obiskovalce gledališkega abonmaja komedij Občine Logatec obveščamo, da je prišlo do spremembe datuma predstave Najstarejša obrt. Termin te tretje abonmajske predstave je bil predviden za petek, 29. februarja 2014. Ker pa so se v Mestnem gledališču Ptuj soočili z logističnimi težavami, smo našli rešitev v prestavitvi termina.

Tako bo v **ponedeljek, 24. februarja 2014, ob 20. uri na sporedu predstava Najstarejša obrt** v zasedbi: Zvezdana Mlakar, Anica Kumer, Marijana Breclj, Alenka Cilenšek in Marinka Štern. V kolikor bi nastopile še kakšne spremembe, vas bomo o slednjih pravočasno obvestili.

Dodatne informacije o predstavah so na voljo na spletišču občine Logatec v dneh pred posamezno predstavo, zato nas obiščite na www.logatec.si, oziroma na za-

vihku, namenjenem prav gledališkemu abonmaju.

Vstopnice za izven za vsako izmed abonmajskih predstav bodo na voljo teden dni pred predstavo na prodajnih mestih:

- Upravni center Logatec, recepcija, Tržaška cesta 50 A, 1370 Logatec, Tel.: (01) 759 06 00

- Knjigarna in papirnica DZS Logatec, Tržaška cesta 19, 1370 Logatec, Tel.: (01) 759 98 41

- Turistična pisarna Naklo, Tržaška cesta 17, 1370 Logatec, Tel.: (01) 754 15 18

Zadnja predstava v a letošnjem abonmaju Pazi m@il! (Špasteater) bo na sporedu predvidoma v petek, 28. marca 2014. Vabljeni.

*Občinska uprava
Občine Logatec*

POPRAVEK

V decembrski številki Logaških novic se nam je v prispevku o počastitvi starejših in zakonskih jubilarov v DU Logatec zapisal napačni priimek sodelujoče Tončke. Bila je Rudolfova, ne Mivškova. Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

POSLOVNE PRILOŽNOSTI MED LJUBLJANO IN TRSTOM

Poslovni dnevnik Finance v sodelovanju z Občino Logatec organizira poslovno srečanje **LOGAŠKI FORUM**.

S podjetniki, menedžerji, strokovnjaki in politiki bomo govorili o razvojnih priložnostih v občinah Logatec, Postojna, Vrhnika, Horjul, Žiri in Borovnica.

Kako izkoristiti ugodno lego logaške občine? Kaj ponujajo vlagateljem industrijske cone na poti med Ljubljano in Trstom? Kako uspeti v težkih gospodarskih razmerah?

Na našeta vprašanja in še na vrsto drugih bomo odgovorili v **sredo, 4. marca, med 17. in 19. uro v Narodnem domu Logatec**.

Predstavili bomo tudi tri primere dobre prakse v manjših podjetjih iz Logatca in okolice, se pogovorili z menedžerji velikih podjetij iz regije in s sogovorniki iz državnih ustanov.

Logaški forum je prvi od letošnjih regionalnih forumov časnika Finance. Regionalni forumi so tradicionalna poslovna

srečanja, ki jih Finance organizirajo z regijskim gospodarstvom, udeležujejo pa se jih predstavniki malih in srednje velikih podjetij, državnih in občinskih ustanov in drugi zainteresirani. Formalnemu delu dogodka sledijo druženje in neuradni pogovori.

Kotizacije ni. Vabljeni.

*Občinska uprava
Občine Logatec*

BREZPLAČNO ZBIRANJE KARTUŠ IN TONERJEV

Zagotovo se je že marsikdo vprašal, kam z odrahljenimi kartužami in tonerji. Ker gre za posebno vrsto odpadka, slednji ne spada niti med mešane komunalne odpadke (črn zabojnik) niti med plastiko (moder zabojnik), temveč med nevarne odpadke. Nekatera podjetja brezplačno prevzemajo odpadne kartuše in tonerje. Za Društvo za pomoč trpečim in bolnim – Rdeči noski zbira odpadne kartu-

še in tonerje družba Emstar d.o.o. S tem se financira projekt Recikliranje za nasme, ki se izvaja že od leta 2005. Rdeči noski so klovni zdravniki, ki so sicer profesionalni umetniki, in obiskujejo bolne otroke v bolnišnicah.

Odslej boste lahko vaše odrahljene kartuše in tonerje oddali tudi v Upravnem centru Logatec. Koš se bo nahajal v recepciji. Z oddajanjem kartuž in tonerjev bomo pra-

vilno ravnali z odpadki in zaradi tega ne bomo po nepotrebnem obremenjevali okolja ter bomo prispevali tudi v nadaljnje delo Rdečih noskov. Več informacij o akciji zbiranja si lahko preberete na <http://www.recycling4smile.org/>, o delu Rdečih noskov pa na www.rdecinoski.org.

*Občinska uprava
Občine Logatec*

ZA OBČANE TUDI V 2014

BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ

O bveščamo vas, da bo tudi v letu 2014 v občini Logatec na voljo brezplačna pravna pomoč, ki jo izvaja Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC iz Ljubljane. Svetovanja bodo potekala enkrat mesečno, praviloma zadnjo sredo v mesecu, od 12. do 17. ure, razen meseca aprila, junija in decembra, kjer se zaradi praznikov termin ustrezno prestavi. Svetovanja se ne bodo izvajala v mesecu juliju in avgustu. Zaradi

lažje organizacije dela svetovalcev, se je tudi v tem letu treba vnaprej najaviti in si rezervirati termin.

Brezplačna pravna pomoč vam bo zagotovljena, če boste svoj obisk najavili na tel: 01/7590600, ali poslali e-pošto na naslov tanja.oblak@logatec.si, ali se osebno zglašili v recepciji Upravnega centra Logatec pri gospe Tanji Oblak.

Občinska uprava Občine Logatec

Razpored brezplačne pravne pomoči v letu 2014:

FEBRUAR 2014	26.2.2014
MAREC 2014	26.3.2014
APRIL 2014	23.4.2014
MAJ 2014	28.5.2014
JUNIJ 2014	18.6.2014
SEPTEMBER 2014	24.9.2014
OKTOBER 2014	29.10.2014
NOVEMBER 2014	26.11.2014
DECEMBER 2014	17.12.2014

O predavatelji:

Verjetno največja avtoriteta na področju biodinamike pri nas. Več let se je izobraževala s področja antropozofije in biodinamike predvsem v Nemčiji in Švici, kjer si je nabirala tudi bogate praktične izkušnje pri največjih strokovnjakih in poznavalcih teh ved. Veliko prodaja na temo biodinamiko, zdrave hrane in drugih s.

DRUŠTVO ZA ZDRAVILNE RASTLINE OGNJIČ LOGATEC
in logaški biodinamiki
organizirajo zanimivo in aktualno
PREDAVANJE
ZA KAJ SE ODLOČATE:

Bolezen s trgovskih polj (ali) zdravje z domačega vrta in njive ?
Pomen zdrave hrane in biološko dinamično vrtnarjenje/kmetovanje

TOREK, 11. MARCA 2014,
ob 18. uri
jedilnica OŠ 8 talcev Logatec

META VRHUNC
vodilna avtoriteta na področju biodinamične pridelave hrane pri nas

KOLOFON

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec, Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica: mag. Neža Sautet, e-pošta: neza.perko@logatec.si, logaske@logatec.si

Uredniški odbor: Janez Gostiša, Tanja Slabe, Metka Bogataj, Jure Vodnik, Luka Škrlič

Grafično oblikovanje in tisk: TISKARNA SKUŠEK d.o.o., storitve, proizvodnja in trgovina, Vodnikova cesta 272, 1000 Ljubljana

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum natisa: 13. 2. 2014

Naklada: 4.350 izvodov

Naslovnica: Kultura v naši občini je zelo pestra. Na fotografiji sopranistka Mojca Bitenc, ki je na gala koncertu orkestra Cantabile tudi zaplesala.

Foto: Blaž Korenč

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

RAZVOJNE POBUDE

SPREJEM NOVEGA OPN IN SOODLOČANJE V PROSTORSKEM NAČRTOVANJU

Po ugotovitvah ministrstva, pristojnega za prostor, so pobude za spremembo namenske rabe zemljišč v slovenskem sistemu urejanja prostora stalnica, v primerjavi z mnogimi evropskimi ureditvami tega področja pa relativna posebnost. Gre predvsem za pobude po spremembi kmetijskih ali gozdnih zemljišč v stavbna, zlasti z namenom stanovanjske gradnje. Ob vsaki spremembi prostorskega akta, s katerim je možno spreminjati namensko rabo prostora, se tako vedno pojavijo številne tovrstne pobude, od nekaj deset ali sto, v primeru večjih in bolj razvojno usmerjenih občine pa gre to število tudi v tisoče. Ne glede na to doslej to področje ni bilo posebej urejeno. Tako Zakon o urejanju prostora iz leta 2003 kot aktualni Zakon o prostorskem načrtovanju sta v svojih določbah pobude opredelila zgolj v splošnem načelu javnosti, po katerem lahko vsakdo v postopkih priprave prostorskih aktov sodeluje s pobudami, mnenji in na drugačne načine, pri čemer je ZUreP-1 še določal, da lahko da pobudo za začetek postopka priprave takratne strategije prostorskega razvoja občine oziroma prostorskega reda občine vsakdo, da morajo biti te pobude obrazložene in dokumentirane in da o njih na predlog župana odloča občinski svet najmanj enkrat na štiri leta.

Ob pripravi občinskih prostorskih načrtov (v nadaljnjem besedilu: OPN) tekom zadnjih let pa je bilo ugotovljeno (sploh zaradi dejstva, da se v relativno ozkem časovnem preseku vodi zares veliko število teh postopkov), da so pobude pojav, ki terja posebno obravnavo. Razlog je tako njihova številčnost, predvsem pa dejstvo, da pogosto vsebujejo takšne posege, ki v prostor ne sodijo oziroma so napačno locirani. Tipičen primer je želja po gradnji na najbolj kvalitetnih kmetijskih zemljiščih ali pa na poplavnih območjih. V primeru, da se takšne pobude neselektivno pripusti v nadaljnji postopek načrtovanja, so se z njimi primorani ukvarjati izdelovalci prostorskih aktov, občinske službe in državni nosilci urejanja prostora, kar bremeni in podaljšuje postopke, zlasti pa zaradi sočasnosti priprave OPN to usodo delijo tudi tisti načrtovani posegi v prostor, ki so z vidi-

ka javnega interesa nujno potrebni (družbena in gospodarska javna infrastruktura, pomembni razvojni projekti ipd.). Z ZPNačrt-B je bilo zato uzakonjeno kriterialno obravnavanje teh pobud. Pobuda, ki ne preneha obravnave, se ne uvrsti v nadaljnji postopek priprave. Po eni strani je namen takšne ureditve ta, da občine že v začetni fazi priprave prostorskih aktov izločijo pobude, ki z vidika pravil prostorskega načrtovanja niso sprejemljive in bi v nadaljevanju bremenile postopke, po drugi strani pa gre tudi za dosledno udeležanje načela javnosti, saj bo pobudnikom s tem zagotovljeno, da v dognem času prejmejo uradno informacijo občine glede njihove pobude.

Prostorsko načrtovanje se torej vedno bolj ukvarja namesto s samim načrtovanjem, z vrednotenjem in zbiranjem razvojnih pobud posameznikov. Avtoritete strokovnega odločanja je vedno manj, saj v času demokracije vsako mnenje šteje, pa četudi je to mnenje enosmerno. Po mnenju stroke je za samo prostorsko načrtovanje vidik sprejemljivosti vključevanja individualnih pobud v postopek prostorskega načrtovanja strokovno neustrezen in potreben celostnih sprememb. Rezultati številnih analiz so celo pokazali, da bi razvoj poselitve na lokacijah, predlaganih z individualnimi pobudami, predstavljal odklon od zagotavljanja vzdržnega prostorskega razvoja. Individualne pobude večinoma ležijo na prostorsko manj ustreznih ali neustreznih območjih. Prostorsko načrtovanje na podlagi individualnih pobud ne vodi v okoljsko, ekonomsko in družbeno sprejemljiv prostorski razvoj.

Občina Logatec je v letu 2012 sprejela Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Logatec (Logaške novice, št. 10/12, 12/12-popr., 7-8/13, Uradni list RS, št. 97/12, 110/13, v nadaljnjem besedilu: OPN) v katerem so bile obravnavane razvojne pobude podane med leti 2003 do 2007. Po sprejemu OPN je Občina Logatec nadaljevala z zbiranjem razvojnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in jih je zbirala od leta 2007 do 30. 9. 2013. Prispelo je 343 pobud. Občina Logatec je skupaj z izbranim izvajalcem pripravila strokovno

podlago Obravnava pobud za spremembo namenske rabe zemljišč v občinskem prostorskem načrtu (v nadaljnjem besedilu: Analiza), ki bo podlaga za postopek sprememb in dopolnitev OPN. Z rezultati Analize bo najprej seznanjen občinski svet, predvidoma na februarški redni seji. Po seznanitvi občinskega sveta bodo vsi pobudniki tudi pisno obveščeni o rezultatih Analize. Splošno lahko povzamemo, da bodo kot sprejemljive opredeljene tiste pobude, ki izpolnjujejo pogoje glede: skladnosti s cilji prostorskega razvoja občine, upoštevanja varstvenih in varovalnih omejitev v prostoru, ustreznosti z vidika urbanističnih meril in možnosti opremljanja zemljišč za gradnjo.

Glede na to, da opredeljevanje do razvojnih pobud ni upravni postopek, zoper Analizo pritožba ni možna. V kolikor bo opredelitev do vaše pobude nesprejemljiva, predlagamo da ponovno vložite vlogo in jo dobro argumentirate. Če bo opredelitev do vaše pobude sprejemljiva, pa to še ne pomeni, da ima zemljišče že novo namensko rabo ali da je postalo zazidljivo, pač pa le, da bo pobuda vključena v pripravo osnutka sprememb in dopolnitev OPN. Občina Logatec bo pričela s postopkom sprememb in dopolnitev OPN razmeroma hitro, predvidoma v začetku leta 2014. V postopku priprave sprememb in dopolnitev OPN pa so vključeni nosilci urejanja prostora (ministrstva, zavodi,...), ki se lahko do predlagane pobude tudi drugače opredelijo, glede na zavarovanje svojih predpisov. Lastnik ima možnost in pravico, da v okviru postopka zagovarja svoj interes, občina pa lahko njegovo pobudo sprejme ali argumentirano zavrže. V postopku sprememb in dopolnitev OPN je zagotovljeno sodelovanje javnosti skozi podajanje pobud za spremembo namenske rabe, sodelovanje v času javne razgrnitve in na javni obravnavi. Občina je v okviru postopka tudi dolžna zavzeti stališča do podanih pripomb, podanih med javno razgrnitvijo in na javni obravnavi.

**Občinska uprava
Občine Logatec**

PREDAVANJA

Torek, 25. februarja 2014, ob 19.30 uri, Knjižnica Logatec, Tržaška 44:

Okrogla miza o literaturi z naslovom Od branja k ustvarjanju in predstavitev literatov ter revije Mentor

JSKD RS in JSKD OI Logatec v sodelovanju s Knjižnico Logatec in Literarnim društvom Zeleni oblaki pripravljajo okroglo mizo o literaturi: predstavili bodo prenovljeno revijo Mentor, načrte za prihodnost in možnosti sodelovanja. Predstavili se bodo posamezni logaški literarni ustvarjalci. Prisrčno vabljeni! Vstop prost. Organizacija in info.: Centralna služba JSKD RS in JSKD OI Logatec, T 01/7591 740, W www.jskd.si v sodelovanju s Knjižnico Logatec in Literarnim društvom Zeleni oblaki. Povezave: <http://www.jskd.si/kulturna-mreza/osrednja-slovenija/logatec/predstavitev.htm#>

Četrtek, 27. februarja 2014, ob 19. uri, Jožefova dvorana medgeneracijskega doma:

V sklopu Nikolajevih srečanj Vas župnija Dolnji Logatec vabi na predavanje z naslovom Umetnost služi odrešenju

Gost večera bo Jošt Snoj, duhovnik in slikar, ki pravi, da teologijo doživlja kot slikar, slikarstvo pa dobi smisel šele iz perspektive teologije, vere. Teološke teme in skrivnosti vere doživlja slikovito, predstavlja si jih v podobi. Predstavil nam bo nekaj svojih slik (Sveta Trojica, Adam in Eva, Janez sloni na Jezusovih prsih) in ob njih razložil božji odrešenijski načrt. Razložil nam bo tudi svoj slikarski ciklus z naslovom Poboji. Prisrčno vabljeni! Povabite tudi znance in prijatelje! Vstop prost, Bog pa vam povrne vaš prostovoljni dar, s katerim boste omogočili obisk zanimivih gostov tudi v prihodnje.

PLES IN GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 24. februarja 2014, ob 20. uri, Narodni dom Logatec:

Gledališka predstava Najstarejša obrt

Gre za pet dam stare šole, ki opravljajo poklic dvomljivega slovesa, ne več mladih in zapeljivih cip, temveč ostarelih prostitutk, ki komaj zaslužijo za preživetje. Delo opravljajo s stilom in maniro, ki je pri modernih »damah« ni več. Vsaka od njih ima svojo zgodbo, svoje sanje in zgodbe le-teh, kljub humornemu pripovedovanju, kažejo pretresljivo plat takih žensk. Vstopnice za izven po ceni 15 eur bodo na voljo teden dni pred predstavo v recepciji Upravnega centra Logatec, v knjigarni DZS na Tržaški 19 ter Turistični pisarni Naklo. Org in info: Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si

Petek, 7. marca 2014, ob 17. uri, Narodni dom Logatec, Tržaška 44:

Plestkalnica 2014/12. Območna plesna revija

Na strokovno spremljani, selekcionirani reviji se z miniaturnimi predstavijo plesne skupine in posamezniki, ki delujejo na območju občine Logatec. Najboljše izbrane skupine napredujejo na regijsko revijo in od tam na državni festival PIKA MIGA za otroške skupine (oktober 2014, Velenje) na BESEDE PLEŠEJO (v okviru festivala Urška – ustvarjalne povezave med plesom in literaturo, Slovenj Gradec, oktober 2014) in na Festival plesne ustvarjalnosti mladih – ŽIVA 2014 (Ljubljana, november 2014) Organizacija in info.: JSKD OI Logatec, T 01/7591 740, W www.jskd.si Povezave: <http://www.jskd.si/kulturna-mreza/osrednja-slovenija/logatec/predstavitev.htm#>

KONCERTI

Petek, 14. februarja 2014, ob 18.30 uri, Dvorana Glasbene šole Logatec:

Valentinov koncert pevskega oddelka Glasbene šole Logatec

Na Valentinovo 2014 se vam bodo predstavili učenci in učenke pevskega oddelka GŠ Logatec, ki bodo z romantičnimi melodijami polepšali vaš Valentinov večer. Vljudno vabljeni. Vstopnine ni. Org in info: GŠ Logatec, gslogatec@gslogatec.si, 01/7590 730

Sreda, 26. februarja 2014, ob 18.30 uri, Dvorana Glasbene šole Logatec:

Čudoviti svet trobil - 5. Koncert iz cikla Koncertni abonma Glasbene šole Logatec

Na petem koncertu abonmaja GŠ Logatec se bosta predstavila dva mlada trobilca, domačinka Patricija Albreht z rogom in Gregor Turk s trobento. Vljudno vabljeni. Vstopnine ni. Org in info: GŠ Logatec, gslogatec@gslogatec.si, 01/7590 730

Sobota, 8. marca 2014, ob 19. uri, Jožefova dvorana v Logatcu:

Mravla je v mlin pèlala - pevski večer zbora »Notranjska« s slovenskimi gosti iz Porabja

Org.in info: KD OMePZ Notranjska, 041 705 755, omepz.notranjska@gmail.com

RAZSTAVE

Do 28. februarja 2014, Steklena galerija Športne dvorane Logatec od 16. do 20. ure:

Razstava Rafaela Samca: Ti skrivnostni moj cvet

Org. in info: Društvo likovnikov Logatec

MARATONCI ODTEKLI ČASTNI KROG?

90 LET PRVE KINOPREDSTAVE IN 80 LET PRVEGA ZVOČNEGA FILMA V LOGATCU

Skoraj 80 let je kino v Logatcu predstavljalo pomembno kulturno ustanovo, saj so v »zlatih časih« bile kinopredstave skoraj vsak dan. Prav je, da se ob teh jubilejih spomnimo na logaški kino in na ljudi, ki so aktivno sodelovali pri njegovem delovanju.

Brata Lumière (Auguste Marie Louis Nicholas in Louis Jean) sta 19. marca 1895 napravila prvi kratki posnetek »Odhod iz tovarne« (v izvirniku *La Sortie des usines Lumière*) in po njem še več podobnih. Prvo javno predvajanje, na katerem so računali vstopnino, je bilo 28. decembra 1895 v pariški kavarni *Salon Indien du Grand Café*. V Sloveniji so se pričele prve kinopredstave s potujočim kinematografom. Najprej so si filmski program ogledali v Mariboru od 24. oktobra do 1. novembra 1896. Potem so si isti program ogledali še v Celju, Ljubljani in Zagrebu. Sokolsko društvo Dolenji Logatec (ustanovljeno 27. junija 1908) je poleg glavne dejavnosti gimnastike gojilo tudi številne druge, predvsem kulturne. Zaradi lažje organizacije so ustanovili številne sekcije. Tako je pri društvu imela posebno mesto »Kino sekcija«, ki je delovala v okviru »Sokola«, vendar popolnoma samostojno. To sekcijo je vodil trgovec Anton de Gleria, sicer član »Sokolov« že od ustanovitve. Na izredni seji upravnega odbora 23.10.1923 je že obvestil člane, da je vložil prošnjo na deželno vlado Slovenije in da čaka na njen odgovor. Prošnjo so odobrili in v marcu l. 1924 so Logatčani že obiskovali kino, ki je bil v leto prej zgrajenem »Sokolskem domu«. Kinopredstave so bile enkrat tedensko, ob nedeljah. V primeru, da so imeli v kraju kakšno drugo prireditev, je predstava odpadla. (Po tem bi se lahko še danes zgledovali v Logatcu, saj je včasih več prireditev ob istem terminu. Priznam pa, da je v praksi težko vse uskladiti; bi bilo pa treba delati v tej smeri, saj je zaradi tega marsikateri ljubitelj kulturnih prireditev prikrajšan.) Vseeno pa je bilo na leto predvajanih približno 30 filmov (podatek iz l. 1930).

Prvi celovečerni zvočni film je nastal l. 1927 in je imel naslov *Pevec jazza*, v glavni vlogi pa je nastopil takratni popularni pevec Al Jolson. Zvočni filmi so, potem ko jih je publika že sprejela, popolnoma zasenčili neme, tako da se je za veliko filmskih zvezd nemega filma kariera kmalu končala. Slovenci so se prvič seznanili z zvočnim filmom l. 1930 v ljubljanskem kinu »Matica«,

Foto: Guido Komar

Kino kabina oz. predvajalnica filmov Kina Logatec.

kjer je bila februarja premiera filma »Pojoči norec« (*The Singing Fool*). To je bila slovenska premiera, saj so se je udeležili takratni najvišji predstavniki oblasti, gospodarstva in kulture. Uvodni govor s kratkim orisom nastajanja zvočnega filma je imel gledališki režiser Osip Šest. V istem in prihodnjem letu so dobili zvočne naprave vsi večji kinematografi (l. 1932 jih je bilo v Dravski banovini oz. Sloveniji 47).

V Logatcu so možnost nabave zvočnega filma takoj izkoristili. Ustanovili so komisijo, ki naj bi ga čim prej nabavila. Tako je bila prva predstava zvočnega filma v Logatcu 24. februarja 1934. Če se malo pošalim, so si Logatčani prej ogledali »ton film« kot prebivalci fiktivnega mesteca v legendarni filmski črni komediji »Maratonci tečejo častni krog«. (Film se začne s pogrebom kralja Jugoslavije, Aleksandra I. Karađorđevića, ki je bil ubit dne 18. oktobra 1934. Kot zanimivost k filmski zgodovini lahko dodam, da je posnetek atentata na kralja Aleksandra dne 9. oktobra 1934 eden od najpomembnejših dokumentarnih zgodovinskih posnetkov v celotni zgodovini filma. To je bil eden od prvih posnetih

atentatov. Snemalec je stal samo nekoliko centimetrov stran od mrtvega kralja in je tako posnel vso dogajanje nekaj minut po atentatu.) Interesantno, da sprva ni bilo pretiranega zanimanja za film. Ščasnoma so se na kino privadili in ga vse bolj obiskovali. Popularni filmi tistega časa v Logatcu so bili: »Rasputin«, »Tarzan«, »Manever ljubezni«, pa tudi »Valček v spalnem vagonu«. Množičen obisk je pomenil tudi izboljšanje gmotnega položaja sokolskega kina. Prenovili so kino kabino, nabavili nove stole, filmsko platno in drugo. Ker je bil to »sokolski kino«, so imeli člani Sokola nekaj ugodnosti pri nakupu vstopnic. Za otroke »sokoliče«, ki so telovadili pri društvu, so organizirali posebne predstave in jih na ta način motivirali, da so redno obiskovali telovadbo. L. 1939 so dobili Logatčani še en kino (verjetno v »Didldomu«, domu »Orlov« na Griču), ki je konkuriral sokolskemu. Obisk se je zmanjšal (v obeh kinih), saj se je publika porazdelila. Kino med 2. svetovno vojno ni prenehal. Italijansko vojaštvo je vsako nedeljo popoldne v kinodvorani (v »Sokolskem domu« - zdaj »Narodni dom«, op.p.) predvajalo

NA OBISKU PRI BOŽIČKOVEM MEHANIKU

Najmlajše obiskovalce knjižnice in ljubitelje lutkovnih predstav je 13. decembra razveselila predstava Pismo božičkovemu mehaniku v izvedbi Gledališča Pravljičarna, ki ga je Knjižnica Logatec gostila že večkrat. Na predstavi v Hotedršici je bilo 57 obiskovalcev, ki so si ogledali praznično pravljico o pogumu, vztrajnosti, medsebojnem sodelovanju in prijateljstvu.

Pravljica je predstavila dečka, ki najde pismo, namenjeno božičkovemu mehaniku. V pismu piše, da se je pokvaril čudežni stroj za izdelavo igrač in da bodo zaradi tega nekateri otroci ostali brez daril. Deček se odloči, da bo poiskal božičkovega mehanika in ga prosil, naj popravi čudežni stroj. Na poti pa sreča drvarja, slikarja, peka in krojača, ki bi tudi potrebovali nekoga, ki bi jim popravil orodja, brez katerih ne morejo opravljati svojega poklica. Na koncu se izkaže, da tudi njihova orodja pomagajo pri božični čarovniji.

Po predstavi so otroci na delavnicah izdelovali smrečice, božičke in tako ustvarjalno zaključili gledališko-pravljичni dogodek.

Jasna Brenčič

filme. Predstav so se udeleževali tako vojaki kot civilisti. V zatemnjeni dvorani se je članom OF ponujala lepa priložnost, da vojakom izmaknejo orožje, še posebno v gneči pri vhodu. Kljub temu, da je bil od OF zapovedan bojkot italijanskih filmov, so zlasti mladi fantje začeli zahajati na te predstave in prežali na ugodno priložnost. Nekega nedeljskega popoldneva so prišli v kino Dušan Mrak, Jože in Tone Hodnik, Franc Korenč in Ferdinand Tršar. Posedli so se na stole drug poleg drugega, v vrsti pred njimi pa so sedeli trije italijanski oficirji. Eden si je odpel pas in ga skupaj s pištolo obesil na naslon za hrbtom, Francu Korenču »pred nos«. Le-ta ni okleval, saj je brž izmaknil pištolo ter s tovariši naglo zapustil dvorano. Kmalu je oficir opazil, da orožja nima več ter zagnal »vik in krik«. Kinooperator je prekinil predvajanje filma in prižgal luč v dvorani. Vojaki so preiskali navzoče civiliste, vendar brez uspeha. Fantje pa so kasneje orožje izročili aktivistu OF Radu Pehačku, ki jim je strogo zabičal, da naj o tej akciji molčijo.
(Se nadaljuje)

Gvido Komar

Otroci so si v Hotedršici ogledali predstavo Pismo božičkovemu mehaniku.

100-LETNICO ZAOKROŽILI Z BOŽIČNO-NOVOLETNIM KONCERTOM

MARJAN GRDADOLNIK ZADNJIČ S PIHALNIM ORKESTROM

Foto: Blaž Korenč

Marjan Grdadolnik je Pihalnemu orkestru Logatec tokrat dirigiral zadnjič.

Leto 2013 je bilo za Kulturno društvo pihalnega orkestra Logatec častljivo, saj je minevalo 100 let od prvega uradnega nastopa, takrat imenovane Godbe na pihala Logatec, ko so igrali na gasilski veselici. Ob praznovanju 100-letnice so skozi celotno leto pripravili več dogodkov, med katerimi je bil zagotovo najbolj odmeven Dan ljubezni, ko so na isti dan ob isti uri v širni Sloveniji zaigrali različni orkestri pesem Dan ljubezni. Praznovanje tako

častitljive obletnice pa so zaokrožili z Božično-novoletnim koncertom na nedeljski večer, 22. decembra, v večnamenski športni dvorani Logatec.

Popolnoma polna osrednja tribuna ter stoli, že nekaj minut pred začetkom koncerta, so pokazali, da imajo Logatčanke in Logatčani veliko zanimanje za praznično glasbeno doživetje. V pripravljenem programu so zazvene povsem sveže in privlačne skladbe, ki so prazničnemu času dodale

posebno intonacijo. Gost večera je bil izjemni rogist in član Berlinske filharmonije, Logatčan Andrej Žust, ki je še vedno tudi član domačega pihalnega orkestra; ta se je predstavil tudi s solo nastopom na rog. Da pa večer ni minil le v zvokih inštrumentov, je poskrbela mlada logaška pevka Urša Mihevc, ki je zapela ob spremljavi orkestra.

Take vrste koncert seveda ne more brez povezovalca programa. Tako nas je skozi koncert vodil Miha Brajnik, ki se je postavil v vloge predstavnikov orkestrrov iz držav, katere je obiskal logaški orkester.

Vse od leta 1999 je pihalni orkester igral pod taktirko dirigenta Marjana Grdadolnika. Nastopali so na koncertih najvišjega ranga in se domov vedno vračali z odličnimi rezultati, zato se je velika večina obiskovalcev Božično-novoletnega koncerta začudila, ko je napovedovalec povedal, da je to zadnji koncert, ko je Pihalnemu orkestru Logatec dirigiral Marjan Grdadolnik. Predsednik društva Žiga Čuk se je ob tej priložnosti g. Marjanu iskreno zahvalil za vse, kar je pustil orkestru, ter mu izročil fotografijo orkestra ter dirigentsko palico, da bo lahko še naprej užival v delu, ki ga najbolj veseli, dirigiral ostalim orkestrom. Ob koncu koncerta so poslušalci orkester počastili z bučnim dolgo trajajočim aplavzom.

Blaž Korenč

DESETI BRAT – ANATOL ŠTERN

Knjižnica Logatec je 26. novembra lani v Veliko dvorano Narodnega doma Logatec povabila igralca Anatola Šterna. Nastopal je v različnih gledališčih, nekaj časa delal v zunanji trgovini, nazadnje pa je bil direktor Osrednje knjižnice v Kranju. Nikoli pa ni zapustil odrskih desk in tudi danes, ko je upokojen, še vedno rad nastopa. Maloštevilne obiskovalce je prijetno presenetil s predstavo Jurčičevega Desetega brata, ki ga je v verzih in s satirično noto prirejenega v letih pred drugo svetovno vojno prepešnil tržaški Slovenec Ivan Rob. Kljub temu, da je od nastanka minilo že osem

desetletij, je zgodba danes še kako aktualna. Res škoda, da je pesnik, pisatelj, satirik in humorist Ivan Rob med vojno padel pod streli italijanskih fašistov. Pred puškami jim je v italijanščini zabrusil: «Kdor je umrl za domovino, je živel dovolj!»

Brane Pevec

Anatol Štern kot deseti brat.

Foto: Brane Pevec

S PLESOM V NOVO LETO 2014

DRUŠTVO LIKOVNIKOV LOGATEC TUDI S PLESNIMI TALENTI

Foto: Brane Pevec

Razstavljena dela Tjaše Matjašec, ki se ji na likovnem področju obeta še veliko novih poti.

Polka, valček, rock in salsa (Anda in Janez Ovsec sta prava mojstra salse!) so v sredo 18. decembra lani odmevali v prostoru pred Stekleno galerijo večnamenske dvorane Logatec. Društvo likovnikov Logatec je tistega večera odprlo zadnjo razstavo v letu z naslovom S plesom v novo leto. Tokrat so likovniki dokazali ne samo, da obvladajo »ples« s čopičem in drugimi potrebščinami pri svojem ustvarjanju, tudi sami so se zavrteli v živahnih ritmičnih vokalnoinstrumentalnega ansambla Bosi po rosi (Janez Trček, Stane Zalaznik in Andrej Kos). Ob koncu leta je nekaj besed o delu društva namenil njegov predsednik Janez Ovsec, ki je dejal, da bodo kljub krizi skušali spraviti pod streho čim več razstav, vsekakor pa se že veseli 10. likovnega extempora Logatec. Likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn je z veseljem povedala, da so izdelki članov Društva likovnikov Logatec vsako leto boljši in pričakuje, da bo tako tudi v prihodnje. December je tudi čas obdarovanj in tako je bilo tudi tokrat: člani so se obdarovali med seboj, darila pa so dobili tudi stalni obiskovalci – za darilo se zahvaljuje tudi avtor teh vrstic.

Še nekaj besed o razstavi del Tjaše Matjašec, ki je bila na istem razstavnem prostoru zadnje dni v novembru. Prvič se je predstavila javnosti kot srednješolka, sedaj je tik pred diplomo. Tako kot se je ves ta čas intenzivno posvečala študiju farmacije, se je posvečala tudi likovni umetnosti. Kot pravi umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn: »Pred štirimi leti je veliko obe-

tala, danes so njena likovna dejanja nazorna in natančna. Osvojena likovna znanja in veščine ji omogočajo suvereno likovno izražanje in opisovanje različnih figuralnih likov tako v mirovanju kot v gibanju ...« Kamorkoli jo bo vodilo življenje v prihodnje, na likovnem področju se Tjaši Matjašec obeta še veliko novih poti.

Brane Pevec

Foto: Brane Pevec

Na zadnji razstavi so se logaški likovniki zavrteli v ritmičnih valčkih, rocku in salse.

»DANES JE VAŠ PRAZNIK, PRAZNIK ZBOROVskega PETJA, UŽIVAJTE!«

PEVCI MPZ OŠ TABOR ŽE DRUGIČ NA POTUJOČI MUZIKI

Pevci Mladinskega zbora OŠ Tabor so v nedeljo, 8. decembra 2013, končno dočakali slavnostni množični koncert trinajstih izbranih mladinskih zborov iz Slovenije, ki so že drugič v treh letih napolnili veliki oder Gallusove dvorane v Cankarjevem domu v Ljubljani. S svojim zborovodjem Zdravkom Novakom, s korepetitorko Branko Novak, s predsednico kulturnega društva Tabor, Bojano Levinger, so se že ob pol devetih zjutraj odpravili v Ljubljano, saj je bila pred njimi prava zborovska nedelja. Strokovni vodja projekta Potujoča muzika in eden izmed dirigentov množičnega zbora, Damijan Močnik, je pevce na prvi vaji pozdravil z besedami: »Danes je vaš praznik, praznik zborovskega petja, uživajte!« In so uživali, se trudili upoštevati navodila vseh treh dirigentov, poleg Močnika sta zbor skozi zahteven program kolednic, pesmi iz evropskih držav, novosti iz Slovenije, skladb, posvečenih letošnjim obletnicam Wagnerja in Verdija, ter zimzelenih slovenskih popevk vodila tudi dirigenta Tomaž Pirnat in Matjaž Vehovec. Zbor so v drugem in tretjem

delu programa spremljali instrumentalisti – Slovenski tolkalni projekt in člani orkestra Slovenske vojske, program pa je hudomušno povezoval Jurij Berložnik. Pokrovitelj koncerta je bil predsednik države, Borut Pahor, trinajstim zborovodjem pa sta priznanja in zahvale za njihovo zahtevno delo podelila minister za kulturo, Uroš Grilc, in direktor JSKD, mag. Igor Teršar.

Tudi letos je okoli petsto pevcev gostoljubno sprejela OŠ Majde Vrhovnik, kjer so pevci počivali med vajami in nastopi, saj je bilo vse skupaj zares naporno. Zdržati so morali več kot šest ur stoječega petja, pozornega poslušanja dirigentov, poslušanja navodil in to so storili brez pripomb. Dokazali so nam in predvsem sebi, da zmorejo, in res so učitelji, starši in mentorji lahko ponosni nanje.

Tudi na OŠ Tabor smo zelo ponosni na naš Mladinski pevski zbor. Da smo jih lahko poslušali na tako pomembnem koncertu na državni ravni, so v prvi vrsti zaslužni zborovodja Zdravko Novak in obe korepetitorki

Branka Novak in Andreja Kržišnik. Uspešno izvesti zelo povečano število vaj, tudi ob sobotah, ni mačji kašelj. Izjemen uspeh zbora je tudi to, da je zbor eden izmed treh, ki so ga selektorji že drugič izbrali za sodelovanje v tem državnem projektu.

Sodelovanje v takšnem projektu pa je vse prej kot zastoj. Pri pokritju stroškov so pomagali Občina Logatec in JSKD (prevozi), šolski sklad (pokritje stroškov bivanja na intenzivni vaji), Kulturno društvo Tabor (nakup majic za nastop, kosilo na dan koncerta) in OŠ Tabor (malice na vajah, spremljevalci). Ne smemo pa pozabiti izjemnih staršev, ki so pevce nesebično vozili na vaje, z vaj, jih vzpodbujali in tako prispevali ogromen delež k uspešnemu zaključku projekta. Mladi pevci pa nikoli ne bodo pozabili dolgega, stoječega aplavza nabit to polne Gallusove dvorane ob zaključku koncerta, ki je bil zagotovo največje priznanje za njihovo delo.

Bojana Levinger

Foto: Bojana Levinger

Pevci so morali več kot šest ur stoječega petja, pozornega poslušanja dirigentov in navodil.

ART-CREATIVA: POKRAJINE DUHA

SLIKARKA IN VSESTRANSKA UMETNICA TANJA-PINA ŠKUFCA

Tanja-Pina Škufca se s slikarstvom ukvarja že več kot petindvajset let. Študirala je likovno pedagogiko in že med študijem prejela Prešernovo nagrado za študente za umetniško ustvarjanje na fakulteti. Diplomirala je iz slikarstva pri profesorju Zdenku Huzijanu na temo razraščanja barve v slikovnem polju. Že v srednji šoli pa je prišla v stik tako z industrijskim kot z modnim oblikovanjem, kar so znanja, ki jih še danes uporablja pri svojih raznolikih izdelkih.

Pravijo, da te pokrajina, v kateri si odrasčal, zaznamuje za vedno, in to bi lahko zapazili tudi pri ustvarjalnih impulzih slikarke in vsestranske umetnice Tanje-Pine Škufca. Okolica Tolmina, v kateri je odrasčala, jo je s svojo svežo naravo in barvami zaznamovala, v njej pustila dovzetnost za organske materiale pri ustvarjanju nakita ter drugih izdelkov (od kravat do kvačkanih etuijev za USB ključke), pri slikanju pa občutljivost za naravne barve in odprtost prostora. Pri ustvarjanju nakita in drugih predmetov se zna prepustiti igrivemu duhu in spontanosti, kar se odraža v pisanih barvnih kombinacijah, prijetne kvačkane oblike pa spominjajo na stare tehnike naših babic, kar njeno delo približa navdušencem nad etnološkimi izdelki. Tudi pri izbiri materialov je pozorna na ekološko plat, saj rada uporablja filc, volno in bombaž. Izbor njenih izdelkov je izredno širok, saj sledi spreminjajočim se kreativnim impulzom, gleda pa tudi na praktični vidik, pri čemer ustvarja izdelke, ki so lahko estetska dopolnitev vsakodnevnega življenja. Ker je zaposlena na JSKD, je pogosto v stiku tudi z drugimi umetniškimi panogami. Meni, da gre v snovi za enak mehanizem izražanja, le posredovanost z drugačnimi mediji. Vsak si izbere tisti način, ki se najbolj sklada z njim samim.

V več kot petindvajsetih letih se je njen slikarski razvoj od prvih tihožitij in študijskih pokrajin razvijal v različne smeri. Pri ustvarjanju je nikoli ni vodila želja po tem, da bi posnemala zunanji svet, vedno ji je bila zunanja iztočnica le neka barva, vzdušje, kar je vidno že v njenih začetnih študijskih delih, ki se spogledujejo z abstraktnim slikarstvom. Ko je imela ustvarjalno krizo in ni vedela, kam naprej, jo je rešila – kot pravi – pregledna razstava njenih del, pri kateri je uvidela, da njeno delo zaznamuje razvoj in vpetost v ciklično prenavljanje. To ji je dalo zagon in pogum za odpiranje

Foto: Ivana Zajc

Svojim bližnjim lahko sami naredite takšno srce.

novim izraznim načinom. Platna, ki jih lahko vidimo danes, manifestirajo navidez impresionistične strukture, pri katerih pa gre za izražanje notranjih občutkov, kar nakazujejo že njihovi intimni manjši formati. Naravne barve tako niso posnetek zunanjoosti, ampak danost, ki je vgrajena v njej sami in ki se razvija v dialogu z razsežnostmi narave, kar pomeni, da izraža samo substanco realnosti. Slednjo filtrira skozi svoje emocije, zaradi česar pridejo na dan duhovne dimenzije sveta. Kot pove, so jo zaznamovale tudi mnoge slikarske kolonije, ki se jih je udeleževala in med katerimi se je posvetila zgolj ustvarjanju. Tako se spominja na primer kolonije na reki Kolpi, ki je v njej ponovno prebudila nagnjenost do narave. Nekaj njenih del si lahko ogledate na mskufca.wordpress.com, pod imenom Art-creativa ima z možem registriran s. p.

Katera barva vam je najbolj blizu? Blizu so mi prav vse barve, vendar imam od vedno posebno ljubezen do turkiznih in modrih odtenkov. Ti me verjetno spominjajo na Sočo, od vedno so mi najbolj pri srcu. Kateri slikarji so vam posebej pri srcu? Blizu so mi holandski slikarji, če jih naštejemo le nekaj: Holbein, Vermeer, Rembrandt; pa hrvaška šola: Račić, Becić, Kraljevič; tudi fajumski portreti v tehniki enkavstike. Od modernejših pa so mi všeč Monet, Modigliani, Morandi, Utrillo, Chagall, Matisse, pa Gaudi, Hundertwasser, De Stael, Rhothko ... Tudi med Slovenci najdem veliko takih, katerih dela so mi blizu, najljubši mi je Simon Kajtna.

Ivana Zajc

NAVODILO ZA IZDELAVO SRCA-BLAZINICE

Potrebujemo filc redeče barve, nit za vezenje, šivanko, polnilo za blazine. Če želimo izdelek še dodatno okrasiti, tudi kvačko, barve za tekstil, svilen okrasni trak ali okrasne perlice.

Postopek izdelave:

Filc prepognemo na polovico in izrežemo srce v poljubni velikosti, da dobimo dve enaki srca. Nit za vezenje vdenemo v šivanko in izvezemo vzorce na vsako srce. Kdor ni več v vezenju, lahko srca poslika in okraši z barvami za tekstil ali prišije kakšno okrasno perlico, lahko pa srce ostane tudi prazno. Po končani okrasitvi (če smo barvali z barvami za tekstil, barve prej dobro posušimo in po navodilih proizvajalca utrdimo z likalnikom) s preprostim šivom sešijemo skupaj srčka iz filca. Preden šiv čisto zaključimo, srca napolnimo s polnilom za blazine (lahko tudi z ostanki blaga ali kakim drugim polnilom). Na koncu skvačkamo verižico za obešanje ali prišijemo okrasni svilen trak. Srce-blazinico lahko uporabimo za okras, ga obesimo na vejico v vazi, z njim okrasimo mizo ali ga podarimo ljubljeni osebi. Lahko pa ga uporabljamo tudi za zatikanje bučic in šivank.

DOŽIVET KULTURNI VEČER V HOTEDRŠICI

IZVEDBA DELA NIČESAR NE OBŽALUJEM

Kaj vse zmore človek, česa vsega je sposoben, če ima le voljo do življenja, še posebej – naj mi moški svet tega ne zameri – če je ženskega spola, smo lahko došli številni obiskovalci na večer osrednje decembrske nedelje preteklega leta. Zbrano, na momente v glasnem smehu, drugič ganjeni s solzami v očeh in spet v tišini, da bi lahko slišali iglo pasti na tla, smo doživeto sledili predstavljenim življenjskim likom žensk v prvi slovenski odrski mono izvedbi dela Vinka Möderndorferja »Ničesar ne obžalujem«, ki jih je v kar nekaj narečjih z besedami in zapetimi pesmimi po Edith Piaf podajala Metka Pavšič.

Metka o sebi pove, da sta gledališče in petje njen drugi, a nadvse radosten in navdihujoč pol njenega življenja. Prvega v polnosti izpolnjuje socialno delo. Petje in gledališče ji ponujata možnost, da raziskuje svoj glas, svoje telo, da z

njima vstopa v druge ljudi, drugačne svetove. Sodelovanje v Gledališču slepih in slabovidnih Nasmeh, Dramatičnem društvu Idrija, Linhartovem odru, londonskem musicalu, vseh pevskih zasedbah in ne nazadnje v podiplomskem študiju na AGRFT pa ji vedno znova predstavlja izziv, možnost učenja in prijetnega človeškega druženja.

Aplavz ob koncu predstave ni in ni pojenjal in Metka nas je nagradila še z eno kitico Non, je ne regrette rien. Čudovito in nepozabno! Hotenjci smo tistega večera z naše lepe dvorane obnovljene Stare šole v predbožični čas po Metkini zaslugi odšli čustveno obogateni.

Metka, hvala ti!

In še namig bralcem: Metka se dogovarja za ponovitev predstave v Logatcu. Ogled toplo priporočam, verjemite -ne bo vam žal!

Zvonka Božič

MOJ DEŽNIK JE LAHKO BALON

»Jelka je imela na travniku šotor, v njem je bil tudi rumeni dežnik. Jelka se je igrala z žogo, ki ji je ušla v potok. Mama, oče, dedek in babica so bili jezni, ker je zgubila žogo, zato se je skrila pod dežnik in zašepetala: »Moj dežnik je lahko balon«, in njen dežnik je skupaj z njo poletel v nebo...« Razplet pravljice, ki jo je leta 1955 napisala Ela Peroci, so si v polni dvorani Narodnega doma v Logatcu ogledali tisti otroci, ki so tja prišli 19. decembra popoldne. Nastopili so člani gledališča Novi oder iz Logatca.

Foto: Brane Pevec

Brane Pevec

Otroci so zapolnili dvorano Narodnega doma in si ogledali predstavo Moj dežnik je lahko balon.

MAVRIČNI LOKVANJI

Društvo klekljaric Črni vrh-Godovič, v katerem je tudi nekaj članic iz naše občine, je konec novembra vabilo na ogled razstave čipk z naslovom Mavrični lokvanji v Stekleno galerijo večnamenske dvorane Logatec. Poleg čudovitih »lokvanjev« so bile razstavljene tudi čipke z božično in novoletno tematiko.

Čipke so klekljarice ustvarjale pod mentorstvom Anke Jamšek, učiteljice klekljanja na Čipkarski šoli Idrija, oddelek Črni vrh, računalniško pa je vzorce uredil Vladimir Babič.

Foto: Brane Pevec

Brane Pevec

Sveta družina, predstavljena v čipki.

»PRAVIJO, DA JE BITI DIRIGENT NAJLEPŠI IN NAJTEŽJI POKLIC«

POGOVOR Z MARJANOM GRDADOLNIKOM

Foto: Blaž Korenč

Za Simfonični orkester Cantabile je bilo leto 2013 res zelo pestro in glasbeno polno.

G. Grdadolnik, najprej iskrene čestitke za koncert simfoničnega orkestra. Orkester je mlad, deluje nekako dve leti. Nastopa pa kar pogosto. Dan po logaškem koncertu ste program ponovili v unionski dvorani v Ljubljani, proti koncu januarja v Postojni. Kako orkester to zmore?

Leto 2013 je bilo za Cantabile res zelo pestro in glasbeno polno. Naj navedem: izvedli smo 14 koncertov, od tega pet v Logatcu (Dobrodelni koncert Karitas, dan državnosti, občinski praznik, z Galom Gjurinom in novoletni), ostalih devet pa v drugih mestih po Sloveniji in v tujini. Na koncertih se je ob spremljavi orkestra predstavilo 20 različnih solistov, mladih in tistih že izkušenih; med njimi vrhunska mezzosopranistka Bernarda Fink. Izvedli smo 70 različnih skladb. Orkester je fleksibilen, v njem igrajo odlični mladi glasbeniki, zato lahko delamo zelo hitro in strnjeno.

Kako po zmorete Vi? V desetih dneh ste samo na Logaškem imeli koncert s pihalnim orkestrom, zborom Adoramus na božičnem koncertu, dan zatem na občinski proslavi ob dnevu državnosti, potem s Cantabile. In vse te koncerte ste vodili kot dirigent. Pa še za orgle ste sedli vmes.

Pričakovano je bila v tistih zadnjih dneh leta 2013 gneča. Vsi koncerti in nastopi so bili izredno obiskani in sprejeti. Bilo je veliko prave muzike in sem tega vesel. Vmes sem sédel tudi za orgle, kjer se umirim in upočasnim svoj tempo ter se zahvalim Bogu za vse, kar mi daje.

Biti dirigent ljubiteljskih ansamblov ne pomeni zgolj voditi nastope, pač pa še vse drugo: sestavo programa, izbiro solistov, pripravo ansamblov, verjetno pa je navrženo še kako organizacijsko opravilo?

Biti dirigent in umetniški vodja amaterskih ansamblov, ki posegajo po programu profesionalnih, je vsekakor zahtevna naloga, v umetniškem in organizacijskem smislu. Za sestavo primerne programa je potrebno veliko občutka in tudi modrosti. Pri izbiri solistov pa imam srečo, da sodelujem z izjemnimi mladimi glasbeniki, ki so po človeški plati skromni, po glasbeni pa izredni in imajo lepo glasbeno prihodnost.

Foto: Blaž Korenč

Sopranistka Mojca Bitenc in tenorist Blaž Gantar sta navdušila poslušalce.

Vaše slovo od pihalnega orkestra je bilo pričakovati, saj z istim ansamblom ni mogoče nenehno napredovati. S prav lahkim srcem pa se verjetno niste poslovili, saj ste z njim rastle od začetka svoje glasbene poti?

Da zapuščam Pihalni orkester kot dirigent, sem napovedal pol leta vnaprej. Po 14 letih vodenja sem začutil, da tako orkester kot jaz sam potrebujeva spremembo. Vsa leta sem živel za ta orkester in sem ponosen na to, kar smo skupaj ustvarili in dosegli. Bila je res zlata doba, saj smo veliko tekmovali in se s tekmovanjem vedno vračali z zlatom.

Na božično-novoletnem koncertu 22. decembra 2013 sem ob izteku stoletnice orkestra zaključil svoje umetniško vodenje orkestra. Ponosen sem, da se od godbenikov poslavljam prijateljsko, ker kot dirigent nisem bil z nikomer v konfliktu. Orkestru želim veliko modrosti in sreče pri izbiri novega dirigenta in še naprej veliko dobre muzike.

Pri vseh obveznostih, ki ste jih imeli, ste se še študijsko usposabljali za dirigenta. Razmišljate morda, da bi dirigentstvo postalo vaš poklic?

Po končanem študiju klarineta sem na AG v Ljubljani končal še študij dirigiranja v razredu prof. Milivoja Šurbka. Med študijem sem prejel študentsko Prešernovo nagrado za dosežke na področju dirigiranja, kar mi je dalo dodatno potrditev, da vztrajam na tej poti. Izpopolnjeval sem se tudi v tujini. Vodil sem že različne zборе in orkestre. Posebno doživetje je bilo voditi profesionalne orkestre, kot so National Radio orchestra Romania, Simfonični orkester RTV Slovenija, Algarve orchestra Portugal in Orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

Pravijo, da je biti dirigent najtežji in najlepši poklic. Jaz se ga ne bi branil tudi v profesionalnem smislu.

Vso srečo na nadaljnji glasbeni poti, g. Grdadolnik.

Janez Gostiša

LETO 2014 – MEDNARODNO LETO DRUŽINSKEGA KMETOVANJA

DRUŽINSKE KMETIJE V SREDIŠČU POLITIK

Cilj mednarodnega leta družinskega kmetovanja, ki ga je Organizacija združenih narodov začela 22. novembra lani, je ponovno postaviti družinsko kmetovanje v središče kmetijskih, okoljskih in socialnih politik v državi po vsem svetu.

Mednarodnemu letu družinskega kmetovanja se je pridružila tudi Slovenija. Slovenija je sprejela zavezo, da bo v naslednjem sedemletnem proračunskem obdobju izvajanja skupne kmetijske politike od leta

2014 do 2020 posebno pozornost namenila razvoju družinskih kmetij.

Združeni narodi želijo tako spodbuditi države članice, da pripravijo aktivnosti v okviru svojih nacionalnih razvojnih programov in podprejo mednarodno leto družinskega kmetovanja. Med kmetijskimi gospodarstvi je daleč največ družinskih kmetij, kar 97 odstotkov, in prav tem je namenjeno mednarodno leto družinskega kmetovanja.

Družinske kmetije skrbijo za pridelavo kakovostne in varne hrane, ohranjanje biotske raznovrstnosti in kulturne krajine, pomembno vlogo pa imajo tudi s socialnega vidika in ohranitve vitalnega podeželja. Na družinskih kmetijah sobiva več generacij, kar ima izredno pomemben socialni vidik, omogočen pa je tudi prenos tradicionalnih znanj in veščin, tako pri kmečkih opravilih kot tudi pri ohranjanju pestrosti kmetijskih pridelkov in tradicionalnih prehranskih izdelkov.

Marjan Papež

Svetovna pridelava hrane temelji na družinskih kmetijah.

POLITIKA: KRŠČANSKI DEMOKRATI

ODGOVOR ZA PRIHODNOST

Na kongresu je stranka Nsi soglasno spremenila svoje ime v Nova Slovenija – krščanski demokrati.

Na Vranskem je pod geslom »Krščanski demokrati. Odgovor za prihodnost.« potekal 7. kongres

Nove Slovenije – krščanskih demokratov, ki se ga je udeležilo več kot 400 delegatov in gostov iz vse Slovenije. Stranka je na

kongresu soglasno spremenila svoje ime v Nova Slovenija – krščanski demokrati.

Krščanska demokracija se tako po več kot 13 letih tudi formalno vrača v slovenski politični prostor. S spremembo imena NSi še bolj jasno sporoča, da ima krščanska demokracija v Sloveniji in predvsem v Evropi zelo pomembno vlogo. Predsednica stranke Ljudmila Novak pa je na kongresu poudarila, da krščanski demokrati stavimo na delo, poštenost in odgovornost, na temeljne etične in krščanske vrednote, ki jih ne more nadomestiti tisoč zakonov in predpisov.

NSi

OD ČEBELE DO MEDU IN ŠE NAPREJ

STROKOVNO SREČANJE LOGAŠKH ČEBELARJEV

V poznojesenskem in zimskem času so se logaški čebelarji zopet posvetili izobraževanju. Na treh predavanjih so se poučili o biologiji čebel, o pravilih pri prodaji čebeljih pridelkov in obdavčitvi panoge, s predavanjem o možnostih pridelave ameriškega slamnika pa so pogledali še preko čebelarskega plota.

Že konec oktobra so osvežili temeljna znanja o biologiji čebel. Dr. Maja Smodiš Škerl s Kmetijskega inštituta Slovenije je predstavila anatomijo in prehrano čebel, njihov razvojni krog in življenje ter dejavnike ohranjanja ravnovesja v čebelji družini.

Drugo strokovno srečanje so opravili logaški čebelarji v drugi polovici decembra. Predavala je Tanja Magdič, svetovalka specialistka za ekonomiko Javne svetovalne službe v čebelarstvu pri Čebelarški zvezi Slovenije. Čebelarji so se seznanili z zakonodajo, ki ureja čebelarstvo, predvsem področjem osnovne in dopolnilnih dejavnosti, prodaje čebeljih pridelkov in izdelkov, različnih možnosti obdavčitev ter z nekaj praktičnimi napotki, kot je na primer ta,

Foto: Marjan Papež

Tanja Magdič je predstavila zakonodajo na področju čebelarstva.

kako registrirati dopolnilno dejavnost pridelave čebeljih pridelkov.

tržni priložnosti čebelarjev, ki ga je imel samostojni raziskovalec dr. Borut Gosar.

Na istem srečanju so na koncu prisluhnili še predavanju o ameriškem slamniku kot

Marjan Papež

ZORENO RDEČE MESO – KULINARIČNA POSEBNOST

V okviru delovanja strokovnega krožka turistične kmetije na območju KGZS -Zavoda Ljubljana, smo pripravili delavnico priprave in ponudbe zorene govedine.

Udeleženci delavnice so bili nosilci turistične dejavnosti na kmetijah z območja ljubljanskega Zavoda, ki so se odzvali povabilu na delavnico. Zbrali smo se na turistični kmetiji »Šinkovc«, na Medvedjem Brdu, kjer postopek zorenja govedine že s pridom uporabljajo v svoji kulinarčni ponudbi. Na razpolago smo imeli različne kose zorene govedine glede na starost, spol živali in trajanje zorenja. Namen delavnice je bil seznaniti udeležence s kulinarčnimi lastnostmi teh vzorcev zorene govedine in možnostjo ponudbe le-te na krožnikih gostom na turističnih kmetijah.

Govedino smo pripravljali na različne načine: na žaru, z različnimi stopnjami zapečenosti in tudi kot panirane in ocvrte zrezke. Te načine ponudbe zorene govedine bomo

predstavili tudi na stojnici na letošnjem Gregorjevem sejmu v Logatcu, 15. marca. Vabimo vse pridelovalce in ponudnike govedine ter seveda tudi potrošnike, da se oglasijo na naši stojnici in izvejo kaj več o

tem načinu priprave kvalitetne govedine in jo seveda tudi poskusijo.

Mojca Vavken

KGZS – Zavod LJ, KSS Logatec

Foto: Mojca Vavken

Različne načine priprave zorene govedine si bomo lahko ogledali na Gregorjevem sejmu marca.

LJUDJE SO NA VSTOP ČAKALI V KOLONI

TRADICIONALNI SMUČARSKI SEJEM

Vsoboto, 7. decembra 2013, so v prostorih Osnovne šole 8 talcev, pred začetkom zimske sezone pripravili že tradicionalni smučarski sejem rabljene opreme. V organizaciji združenja učiteljev in trenerjev smučanja Logatec so se v avli dolnjelogaške šole predstavila različna društva, ki se ukvarjajo s smučanjem. V jedilnici pa so razstavili vso rabljeno opremo, ki jo potrebujemo, da se lahko odpravimo smučat. Od smučk, smučarskih čevljev pa vse do čelad ter bordov. Vsak prodajni kos je ocenila posebna komisija, tako da so bile cene primerne glede na stanje opreme. Nekaj opreme pa je bilo zaradi obrabljenosti na voljo tudi zastonj, za tiste, ki si niso morali privoščiti boljše in dražje opreme.

Največji naval kupcev je bil pričakovano, zaradi največje možne izbire, takoj ob 9. uri zjutraj, ko je sejem odprl svoja vrata. Takrat se je poleg polne jedilnice kolona vila vse do dvorišča osnovne šole, kjer so nekateri še čakali na vstop, so drugi že odhajali domov z novimi rabljenimi smučmi v rokah. Med kupci je bilo največ mladih družin, ki so kupovale opremo za svo-

Foto: Blaž Korenč

Na smučarskem sejmu smo lahko našli tudi vrhunske smuči.

je otroke, kateri hitro prerastejo velikost. Zato so primorane skoraj vsako leto kupiti novo opremo.

Velika obiskanost sejma verjetno kaže tudi, da si ljudje v teh časih težko kupijo

povsem novo opremo, nekateri pa si ne morejo privoščiti niti rabljene opreme, zato je potrebno pohvaliti idejo »Če ne rabiš, pusti. Če rabiš, vzemi. Gratis!«

Blaž Korenč

PO POLOVICI SEZONE NA PRVEM MESTU

Po polovici sezone je ekipa Santana Logatec s 4 točkami prednosti trdno na prvem mestu 3. lige zahod. Sledi jim Ekipa Calcit Volleyball II iz Kamnika s štirimi točkami zaostanka in Astec Triglav II iz Kranja s petimi točkami zaostanka. V derbiju zadnjega kroga med prvouvrščeno domačo Santana Logatec in drugouvrščeno kranjsko ekipo Astec Triglav II so domači s 3:0 premagali neposredne nasprotnike za prvo mesto v ligi. V prvem nizu so Logatčani igrali stabilno, delali so malo napak, nasprotnik pa nikakor ni mogel prodreti skozi odlični blok. V drugem in tretjem nizu pa so gostje močno pritisnili s servisom in tako oddaljili naše napadalce daleč od mreže. Gostje so bili v obeh nizih v prednosti do 22 točke, ko pa so se domači le zbrali, so v zaključku nizov odigrali tako, kot znajo. Drugi niz so zmagali s 25:23, tretjega pa v podaljšani igri s 27:25.

Pred začetkom sezone smo si zadali dva glavna cilja. Prvi je ponovna uvrstitev v 2. državno ligo, kar nam po polovici sezone in po le eni izgubljeni tekmi v jesenskem delu uspeva. Drugi cilj: da bi v igro vključili čim več naših mladih igralcev, ki bi si s tem pridobivali prepotrebne izkušnje, pa nam je uspel le delno. So pa naši mladi, po večini še mladoletni igralci, dobro izkoristili vse prilike, ki so jih dobili in bodo v prihodnosti lahko postali stebri logaške odbojke.

Tudi dekleta so v 3. ligi zahod zelo uspešna. Z novo trenerko Danijelo Jekić, ki je v preteklih sezonah trenirala le mlajše selekcije,

Foto: Miran Antončič

Po polovici sezone je ekipa Santana Logatec s 4 točkami prednosti trdno na prvem mestu 3. lige zahod.

na začetku letošnje pa prevzela taktirko tudi v članski kategoriji, so trenutno na odličnem 3. mestu. S petimi zmagami in tremi porazi so le 4 točke oddaljene za drugouvrščeno ekipo Partizana iz Škofje Loke. Tudi pri dekletih je razveseljivo, da se kadetinke počasi prebijajo v prvo ekipo, kar pa je tudi pokazatelj dobrega in načrtnega dela v klubu.

B.M.

MAVRIČNE MAŽORETE

TRADICIONALNO SREČANJE ZA ZAKLJUČEK 2013

Twirling klub logaških mažoret je leto 2013 zaključil s tradicionalno novoletno prireditvijo v Narodnem domu. Rdečarje so bili letni časi, ki so pričarali mavrico in nam na koncu mavrice razkrili njen zaklad. Kot vsako leto je članice obiskal Božiček, jim zaželel uspehov v letu 2014 in jih obdaril.

Na tem mestu bi se rada zahvalila gospe Veri Tratnik, da je z vsem srcem, požrtvovalnostjo in dobro voljo klub uspešno vodila 41 let. Pod njenim vodstvom je klub leto za letom dosegal odlične rezultate na državnih, evropskih in tudi na svetovnih tekmovanjih. Z gospo Vero Tratnik so članice prepotovale večji del sveta. Seveda so za to zaslužni tudi starši in vsi, ki klub in članice nesebično podpirajo vsa ta leta. Tudi njim izrekam zahvalo in verjamem, da nas bodo podpirali tudi v prihodnje.

Na letni skupščini je bilo izvoljeno novo vodstvo in tako z januarjem 2014 vodenje kluba prevzema Nives Varga.

Foto: Miran Antončič

VN Mažoretke so za zaključek leta 2013 pričarale letne čase.

ŠPORTNE RADOSTI V ŠD HOTEĐRŠICA

ŠD Hotedršica je društvo z dolgoletno tradicijo, najbolj prepoznano pa je zagotovo z vsakoletno organizacijo Teka prijateljstva, najstarejšega teka iz serije Primorskih pokalnih tekov. Konec maja 2014 bo društvo tako organiziralo že kar 43. tek prijateljstva, priprave nanj so že v polnem teku. Poleg tega pa društvo pripravlja, organizira in vodi tudi številne druge aktivnosti, namenjene vsem generacijam.

V tekaško vadbo se je letos vključilo 17 otrok, ki že od septembra dalje pridno in zagreto trenirajo pod vodstvom devetih odličnih vadiateljev z večletnimi izkušnjami pri delu z otroki. Vadbe potekajo ločeno za dve skupini otrok, in sicer za mlajšo (otroci od 1. do 5. razreda) ter za starejšo skupino (otroci od 6. do 9. razreda). Mladi tekači in tekačice se srečujejo dvakrat tedensko, treningi potekajo v naravi ali v večnamenski športni dvorani v Hotedršici. Ko pa bo zapadel že težko pričakovani sneg, bodo lahko tekli tudi na smučeh. KS Hotedršica se je namreč z nakupom novega teptalnika na zimo še posebej dobro pripravila. Poleg tekaške vadbe pa

je ŠD Hotedršica v tem šolskem letu za otroke pripravilo še vrsto drugih zanimivih in aktualnih animacij, kot so boot camp poligon, orientacijski tek, plavanje, drsanje, sankanje in podobne aktivnosti. V naslednjem mesecu društvo organizira smučanje, marca pa še plavanje. ŠD Hotedršica si namreč prizadeva otrokom omogočiti, da se preizkusijo v različnih športnih in rekreativnih dejavnostih ter obenem prepoznavajo športne aktivnosti kot pomembne pri zdravem načinu življenja.

Poleg pestrega programa za otroke pa je ŠD Hotedršica pripravilo zanimiv in bogat program tudi za odrasle. Redno tedensko potekajo vadba aerobike, pilatesa in telovadba za starejše. Poleg tega pa društvo organizira tudi enodnevne pohode, tečaje nordijske hoje in smučarske izlete. Vabljeni vsi otroci in odrasli, ki vas zanimajo športne radosti, da najdete nekaj zase v programu ŠD Hotedršica. Podrobnejše informacije lahko najdete na spletni strani društva www.hotedrsica.si. Športni pozdrav!

Mateja Nagode

Foto: Brigita Vehar

V ŠD Hotedršica so se otroci lahko učili tudi drsanja.

AKTIVNO VSTOPAMO V 2014

DLAN NA DLAN V 2014 S ŠIRŠIM PROGRAMOM

Kadar se sprašujemo, zakaj je pomembna **redna telesna aktivnost** in splošna telesna pripravljenost, je nujno, da se ozremo k nekaterim znanstvenim dokazom. **Gibanje** podaljšuje življenjsko dobo, zmanjšuje in preprečuje stres, dviguje samozavest ter skrbi za lepše telo. V **Športni šoli Dlan na Dlan** poznamo še vsaj 2013 drugih razlogov za gibanje, ki smo jih uredničili skozi športno vadbo **za mlade in odrasle**.

V preteklem letu smo skupaj z več kot **200 otroki** redno vadili oz. trenirali v Nogometni šoli Logatec, na Gibalnih uricah za najmlajše ter na športnih animacijah. Za **krepitev športnega duha** in zabavo med mladimi pa sta zagotovo poskrbela nova programa: Plesna in Poletna šola. Slednja je v času najdaljših počitnic poskrbela za aktivno varstvo otrok v občini Logatec. Odziv otrok, staršev in strokovnih delavcev je bil pričakovano pozitiven, saj v občini Logatec že dolgo vztraja problem varstva otrok v času počitnic. **Kjer je volja, je tudi pot!** Uspešna je zabavna, poučna, varna in aktivna Poletna šola. Mladi plesalci pa se lahko pohvalijo s prvim in zelo uspešnim novoletnim plesnim nastopom ob prehodu v leto 2014. »Člani **Plesne šole** - komaj čakamo, da vas februarja vidimo na plesni reviji – Plestkalnici!«

Gibali pa niso le mladi. Zaradi zaskrbljenosti nad podatki, ki kažejo, da je **premalo aktivnih skoraj polovica odraslih**, smo pri Dlan na Dlan, poskrbeli tudi za odrasle. Pridružilo se nam je več kot 50 članov. Le-ti se pri nas lahko gibljejo **v vseh življenjskih obdobjih**. Vadba za nosečnice pripomore h krepitvi mišic medeničnega dna in boljši fizični pripravi na porod. Program TELO-vadbe je zasnovan, tako da razvija večino gibalnih sposobnosti, znižuje telesno težo, »topi« maščobo in pripomore k pripravljenosti za premagovanje večjih telesnih naporov. Še posebej pomembna je vadba v zrelem življenjskem obdobju, ki ohranja funkcionalnost telesa. Torej, **za dobro jutro in dober dan**, poskrbi Senior vadba Dlan na Dlan.

Še bolj aktivno pa vstopamo v leto 2014, z nadgradnjo na že preizkušenih področjih ter z novimi programi, ki ponujajo **izzive** prav vsakomur. V mesecu

Dlan na dlan, ki je v 2013 uspešno izvedel Poletno šolo, aktivno vstopa v leto 2014.

januarju smo vabili mlade in odrasle na tečaje smučanja in deskanja, ki bodo potekali ob vikendih na smučišču Kravec. Nov otroški smučarski park ponuja odlične razmere za učenje Dlančkov in Dlančic. Za vse, ki radi pohajkujete, bodo organizirani športni izleti, za tiste, ki uživate v vodnem okolju, in za vse, ki še ne znate plavati, pa bo najbolj prime-

ren tečaj plavanja. Ob vsem tem vas že sedaj vabimo na **AKTIVNO** preživljanje prostega časa v dobri družbi **Športne šole Dlan na Dlan**. Se vidimo v aktivnem letu 2014.

Tina Ž., Dlan na Dlan

PREPOVED PARKIRANJA POD SEKIRICO

Težko pričakovanega snega in z njim povezanih zimskih radosti tudi letos ni in ni. Problem pa ni le sneg, ampak tudi prometna ureditev oziroma možnost parkiranja pod Sekirico. Občina namerava na tem področju narediti red, vendar nisem prepričan, ali to namerava storiti na občanom in obiskovalcem prijazen način.

Sekirica in njena okolica že vrsto desetletij v zimskem času ponuja najrazličnejše zimske užitke in to prav vsem od najmlajših, pa vse tja do vedno bolj športno aktivnih starostnikov. Veliko se nas je s temi dejavnostmi prvič srečalo prav na naši Sekirici. Vendar smo včasih iz celotnega Logatca do Sekirice prihajali tako otroci kot odrasli peš, kar je včasih predstavljal velik podvig. In naslednji podvig je bil nožno tepanje celotnega smučišča, da so bili vzpostavljeni osnovni pogoji za smuko in sankanje. Danes »hvala bogu« tepanje in pripravo smučin za tek opravi tehnika in tako prihrani velik del naših moči za zimske užitke. Tudi naše navade so se žal nekoliko spremenile in dan danes nismo več pripravljeni prepešati pod od doma do Sekirice, ampak za to pot uporabljamo naše avtomobile, s katerimi želimo priti prav do rekreacijskih površin. S tem se je pojavil problem parkirnih površin, ki jih v okolici naše Sekirice praktično ni.

Občani in tudi obiskovalci iz drugih krajev se tako v zimskem času pri iskanju parkirišč znajdejo vsak po svoje. Nekateri za parkirišče uporabijo odstavni pas državne ceste G2 (priključka na avtocesto), spet drugi parkirajo na poti od priključka proti kapelici pod Sekirico. Še posebej kaotično je stanje ob lepem vremenu v času praznikov, šolskih počitnic ali vikendih. Strinjam se, da se v tem času prometna varnost občutno zmanjša in strinjam se, da s svojim ravnanjem vozniki zavestno delajo/mo prometne prekrške in to vsekakor ni v redu. Smešno in hkrati žalostno sprejemam dejstvo, da predstavniki občine Logatec in lokalni turistični delavci (če jih sploh lahko tako ime-

nujem) na velik zvon razglašajo, kako imamo v Logatcu pestro zimsko »turistično« ponudbo športnih aktivnosti in z odprtimi rokami vabimo vse od blizu in daleč, naj obiščejo našo Sekirico, saj naj bi tovrstna ponudba ugodno vplivala tudi z vidika gospodarske dejavnosti (gostinsko-trgovska ponudba) in priložnost za dodaten zaslužek in bla, bla, bla ... vse že večkrat slišano.

Vedno znova pa Občina Logatec kot največji promotor naše Sekirice pozabi vzpostaviti osnovne pogoje, da bi obiskovalci res začutili, da je občina Sekirico prepoznala, kot resen zimski turistični potencial, in poskrbela za ustrezno osnovno prometno infrastrukturo (parkirne površine), pa čeprav morda le začasne sezone rešitve.

Zakaj je tako? Zato, ker na Sekirico še vedno gledamo, kot na »hribček« sredi Logatca, ki se v vsakem predvolilnem času spremeni v razvojni turistični potencial športno rekreacijskega centra in to že celih 20 let. Po tem času, da vse potihne oziroma še več, vedno znova smo priča novim »negativnim« spremembam na Sekirici, naj izpostavim le dve: prenehanje obratovanja žičnice in nedavni postavitvi kmetijskega objekta. Tudi nujno potrebni prehod za pešce na tem delu je posebna zgodba. Občina je že v preteklih letih sklenila, da naredi red na področju prometne ureditve (parkiranja) pod Sekirico. Na kakšen način? Na pot od priključka proti kapelici pod Sekirico je postavila prometni znak, ki označuje prepovedano parkiranje in s tem dokončno onemogočila parkiranje na zadnjem preostalem delu v neposredni bližini smučišča/sankališča. Ali je občina ob tem ukrepu poiskala ustrezno alternativo za parkirne površine? Ne, ni! Občani in drugi obiskovalci smo/so tako še naprej parkirali svoja vozila na istih mestih, kot prej. Na tem mestu gre vsekakor zahvala in pohvala vsem občinskim (redarstvu) in državnim organom (Policiji), ki so nekako tolerirali »prekrške« in dodatno zagotavljali prometno varnost na tem delu. Vsekakor

pa to ne gre v nedogled in se strinjam, da je problematiko potrebno ustrezno razrešiti in to dolgoročno.

In kako se je pred kratkim Občina ponovno pripravila reševati (dolgoročno) to problematiko? Na novembrski seji občinskega sveta je dala v obravnavo predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prometni ureditvi v občini Logatec (Odlok), kjer v 3. členu predlaga postavitev dodatnih prometnih znakov za prepovedano parkiranje na odseku poti med priključkom in kapelico pod Sekirico. S tem je izrazila jasen signal, da v prihodnosti ne namerava več tolerirati nobenih »prekrškarjev« na tem odseku in s tem praktično nimamo več možnosti parkiranja v neposredni bližini smučišča. Kot alternativo za parkirne površine je Občina predlagala parkirni plato pod nogometnim igriščem na Sekirici.

Na tem mestu se sam sprašujem, kako lahko odgovorni predlagajo tako alternativo rešitev, ki je po mojem prepričanju precej ponesrečena. Lahko samo ugibam, kaj je razlog temu: - ali ti ljudje še nimajo svojih otrok in ne vedo, kaj pomeni prepešati (pregaziti) praktično polovico Sekirice (okoli novo nastalega pašnika), da prideš do npr. sankališča, - si ne znajo plastično predstavljati, kaj pomeni v zimskem času možnost le enosmernega prihoda/odhoda iz parkirnega platoja, ker pot ne omogoča dvosmernega prometa, - ali ponudijo alternativo rešitev samo zato, da lahko zatrdijo, da se trudijo rešiti problem, - ali so preprosto ujetniki tehnokratsko-birokratskih predpisov, ki jim očitno krojijo življenje in z njim povezane življenjske navade in problemov ne znajo reševati z veliko mero zdrave pameti in logičnim razmišljanjem, ki bi za posledico imelo praktične rešitve za občane (v tem primeru pa tudi druge obiskovalce), - pri svojih odločitvah ne iščejo dodatnih predlogov in pobud občanov ali njihovih zastopnikov (krajevnih skupnosti). Odlok v taki obliki ni bil sprejet, kar praktično ne spremeni ničesar, in ob

njegovem doslednem izvajanju avtomobilov v neposredni bližini smučišča ne bo več. Res me zanima, kako bodo isti odgovorni poskrbeli, da bodo obiskovalci od drugod našli pot do parkirnega platoja in kako bo ta pot in parkirni prostor vzdrževan v različnih zimskih razmerah.

Morda bi bilo smiselno pri iskanju zadovoljivih in začasnih parkirnih površin v rešitve vključiti tudi površine (trenutno travnik), ki se nahajajo na področju pred »domačijo Pr' Mežeč«. V skladu s prostorskimi akti te površine izpolnjujejo vsaj osnovo za izved-

bo začasnega parkirišča, medtem, ko predlagani plato pod nogometnim igriščem ne izpolnjuje niti osnovnih kriterijev za vzpostavitev parkirišč. Predlagana lokacija je tudi veliko bolj vidna vsem zainteresiranim in hkrati bi vzpostavitev začasnega parkirišča na tem delu zahtevala bistveno manj stroškov vzdrževanja za Občino. Tudi dostopanje do rekreacijskih površin se mi zdi v tem primeru veliko manj komplicirano. Ker pa gre za privatno zemljišče, bi morala Občina pravočasno vzpostaviti dialog z lastniki in se dogovoriti o možnosti začasne souporabe zemljišča. To je le moj osebni predlog, morda je

teh predlogov še veliko več, vendar bo morala Občina Logatec nekoliko spremeniti svoj pristop k iskanju rešitev in bolj ter večkrat prisluhniti občanom.

Za konec mojega zapisa gre pohvala vsem posameznikom, interesnim skupinam in tudi lastnikom zemljišč, ki po svojih najboljših močeh vedno znova in vsako leto poskrbijo, da so zimsko športne rekreacijske površine, ki jih Občina tako rada »prodaja«, zgledno urejene. V upanju, da bo tudi Občina Logatec opravila svoj del domače naloge, že z nestrpnostjo pričakujem snežno odejo, ki bo obogatila naš vsakdan.

Miran Obreza, občinski svetnik

SEKIRICA – IDEALNO OTROŠKO SMUČIŠČE

Kolikokrat se spominjam rane mladosti, ko sem zjutraj še ves krmežljav pogledal skozi okno in zunaj zagledal sneg. Takoj sem po telefonu poklical par prijateljev, pograbil svoje nekaj let stare »dile« in se odpravil do Sekirice. Hrib, ki se mi je takrat zdel kot Triglav. Ves zadovoljen sem zataknil svoje »pancarje« v smučke in nekaj minut kasneje sem že stal na najvišjem vršacu, ki sem ga poznal do takrat – Sekirici! Besede ne morejo opisati občutka sreče, ko sem na nekaj deset metrih poslušal rohnenje mojih že malce zarjavelih robnikov.

Letošnja zelena zima je idealna za to, da se odločimo, kaj želimo s smučiščem na sekirici. Po besedah občine Logatec je eden izmed razlogov, zakaj že nekaj sezon ne vidimo obratovanja

žičnice niti množice zadovoljnih malčkov, ki s ponosom pokažejo svoje prve smučarske zavoje, dejstvo, da se občina in lastniki zemljišč (tako na območju žičnice, kot tudi na območju smučišča) ne morejo zediniti o odškodnini uporabnine teh zemljišč.

Vendar zakon je jasen. V kolikor obstaja interes po smučišču in žičnici (občina pridobi koncesionarja), mora koncesionar pred smučarsko sezono, od sodno zapriseženega cenilca pridobiti višino škode, ki bi jo lastniki zemljišč v času obratovanja smučišča utrpeli in če se lastniki s predlagano višino ne strinjajo, lahko občina, po 35. in 36. členu Zakona o žičniških napravah za prevoz ljudi (Uradni list, RS 126/03 in 56/13) doseže omejitev lastninske pravice. Torej, če koncesionar v 60 dneh

po vročitvi ponudbe za sklenitev pogodbe o pridobitvi uslužnostne pravice v javno korist, te pogodbe ne uspe skleniti z lastniki privatnih zemljišč, potem lahko na njegov predlog občina (koncedent) vloži predlog za omejitev lastninske pravice, in sicer za čas obratovanja smučišča, vendar ne več kot za čas od 15. oktobra do 15. maja.

Vem, da se danes večino stvari gleda skozi prizmo ekonomske upravičenosti ali profitabilnosti, vendar nas je veliko takih, ki smo lastnikom zemljišč in občini še danes hvaležni, ker ste nam omogočili vse tiste zimske radosti in hvala, ker ste nas posredno »naučili« smučati. Najdimo skupni jezik in omogočimo to tudi našim otrokom.

*Janez Istenič
SD Logatec*

»LEDENA DOBA« V LOGATCU

Bralce prosimo, da nam pošljejo fotografije in svoje izkušnje ob nedavnih vremenskih razmerah.

Izbrane bomo objavili v marčevski številki Logaških novic.

Uredništvo

STALIŠČE SVETNIŠKE SKUPINE SDS O PRORAČUNU ZA 2014

Na 12. redni seji občinskega sveta, ki je bila v 12. decembra 2013, smo obravnavali proračun občine Logatec za leto 2014 v II. obravnavi. Svetniška skupina SDS je podprla proračun za leto 2014 iz spodaj naštetih razlogov.

Svetniška skupina SDS je podprla proračun v II. branju zgolj zato, ker se zavedamo višine pridobljenih evropskih sredstev in jih želimo koristiti. Tako svetniki SDS in sama kot podžupanja smo aktivno sodelovali pri načrtovanju aktivnosti za 2014; tu moram pohvaliti investicijski oddelek, ki je kljub različnim problemom, ki so nastajali do podpisa pogodb, vztrajal in korektno opravil svoje delo. Že v prvem branju smo izpostavili, da je to proračun, ki je sestavljen na osnovi želja KS in posameznikov, ne pa na osnovi finančnih zmožnosti tega proračuna. Prav zato smo za drugo branje predlagali županu, da za projekte, financirane iz EU sredstev, zagotovi vsa sredstva. Glede na preostala razpoložljiva sredstva pa po svoji presoji uvrsti projekte v proračun. To se ni zgodilo. Nasprotno, v II. branju je župan predlagal nove projekte: nakup bazena v GRC Zapolje in nakup zemljišča nasproti pokopališča (zgodila se je peticija), ki nista bila predlagana v I. branju.

Svetniki SDS dodatnim investicijam, vključenim v drugem branju proračuna za leto 2014, ne nasprotujemo, vendar menimo, da niso tako zelo nujne, da bi bilo to treba narediti v letu 2014. Zavedamo se tudi, da bo poleg nakupa bazena, treba vložiti dodatna sredstva za obratovanje in vzdrževanje bazena, verjetno kar na ravni sredstev, ki jih zagotavljamo za večnamensko športno dvorano na letni ravni.

Opozarjamo, da si je župan, s tem ko je upošteval posamezne interese prav tistih strank in list, ki so bile proti ustanovitvi zavoda za šport, kulturo in turizem, ki bi lahko zagotovil dodatna sredstva za bazen, naložil kar veliko obveznost poiskati druge vire financiranja (društva, šole, udeležba sredstev iz sosednjih občin itd.) za vzdrževanje in obratovanje predvsem bazena. Nakup bazena je bil

aktualen že za proračun za leto 2012. Takrat smo menili, da je treba pridobiti oceno predinvesticijske zasnove bazena, ki bi dala informacijo, ali je investicija z vidika ekonomičnosti upravičena. Ocena predinvesticijske zasnove ni pokazala, da je investicija upravičena z vidika gospodarnosti.

Zavedati se je treba, da je investicija v bazen nadstandard v kakovosti življenja, ki ni nujen in ne vemo, koliko bo rentabilen, ko bo obremenjen z dejanskimi stroški obratovanja. Prav tako sporen, če ne celo potreben obravnave na kakem drugem organu, pa je način, s katerim je župan pridobil podporo zavodov in drugih inštitucij za nakup bazena kot zelo nujno investicijo, saj gre za lobiranje v korist zasebnika/lastnika bazena. Prav tako bi bilo dobro, da se pojasni, na kakšni osnovi naj bi bila občina dolžna izvršiti nakup zemljišča, če k temu projektu ni pisno pristopila oziroma dobila potrditve na občinskem svetu.

Sredstva v proračunu za leto 2014 za razvoj KS celotne občine niso zagotovljena za vse KS, tako da nekatere Krajevne skupnosti ne bodo dobile ničesar.

Vsi ukrepi, ki jih je vlada do sedaj sprejela, gredo na račun zmanjšanja sredstev za občine. Ob sprejemanju državnega proračuna za leto 2014 je koalicija napovedala zmanjšanje sredstev za investicije; da ne govorimo o nepremičninskem davku. V primeru ko država ne bo mogla zagotoviti sredstev za že potrjene investicije, bo verjetno morala občina sama zagotoviti sredstva, v kolikor bo želela izpeljati evropski projekt po dinamiki izvedbe.

Opozorili smo, da je sicer proračun uravnotežen, vendar nerealen in neizvedljiv, ker je preprosto premalo prihodkov, ki jih pričakujemo, in jih bomo v času krize resnično prejeli. Preoptimistično je razmišljanje, da bo občina zemljišča, ki jih ima za prodajo, resnično uspela prodati v času krize. V kolikor to uspe, bomo seveda zelo veseli saj se bo lahko realiziralo več investicij. Za izravnavo proračuna je seveda župan predlagal kredit v višini 1.950.000,00 s pričetkom odplačila kredita v višini 350.000,00 v letu 2015.

Zato odgovornost, ko nekatere od postavk ne bodo realizirane ali pa v zmanjšanem obsegu, nosi izključno župan s svojo odločitvijo o razporeditvi sredstev za leto 2014, saj je predlagatelj proračuna 2014 in glede na težo investicij bi se moral zavedati, da za ceno izgube evropskega denarja občinski svetniki ne bomo glasovali proti proračunu, razen redkih izjem. Tako je sprejeti proračun za 2014 županova zahteva in njegova odločitev o bianko menici, da po svoji presoji razporeja sredstva, ne po volji našega občinskega sveta, ker je župan pristal na izsiljevanje po interesih v dobro zasebnikov za ceno sprejetega proračuna. Po prvem branju je glede na statut in poslovnik župan imel možnost drugačne rešitve, kot smo jo predlagali svetniki na seji ob I. obravnavi proračuna za leto 2014 Svetniška skupina SDS je proračun za leto 2014 v drugem branju sicer podprla, a izključno zaradi investicij, ki nam prinašajo zelo veliko evropskih sredstev in ker se zavedamo, da sama občina teh investicij ni sposobna financirati.

*Ladislava Furlan,
vodja svetniške skupine SDS*

OBVESTILO

Spoštovani kmetje in lastniki zemljišč na Planinskem polju! Posredujem vam nekaj informacij, ki vam bodo morda koristile pri vaših nadaljnjih korakih v zvezi z OMD plačili in davkom na nepremičnine. a začetku naj posežem nekoliko nazaj v zgodovino, da ne bo očitkov, češ, na hitro se ne da narediti nič in da je za vsako stvar potreben čas. Prvo resno opozorilo in seznanjanje s težavami, ki jih imamo kmetje na tem področju, segajo že v daljne leto 1999. Takrat smo namreč 29. 4. podpisali na neformalnem sestanku peticijo, v kateri smo opozorili na previsoko odmerjen katastrski dohodek. Podpisalo jo je 39 kmetov iz Grčarevca, Laz in Jakovice, poslana pa je bila gospodu županu in občinskemu svetu, od katerega smo dobili odgovor, da se bo problem Planinskega polja reševal v okviru parka Snežnik. Sprejeta je bila le delna in začasna, ne pa sistemska rešitev.

Po enajstih letih ponoven problem s Planinskim poljem, tokrat z OMD plačili. V letu 2010 smo bili s strani Kmetijske svetovne službe obveščeni o vzpostavitvi novih evidenc na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in posledično novem, bolj poštenem točkovanju OMD, kjer bo vsako gospodarstvo obravnavano posamezno. Kaj se je zgodilo? Ministrstvo za kmetijstvo je zmanjšalo OMD plačila na tem področju za 40 EUR na hektar, ker ni upoštevalo poplav, edinega relevantnega podatka. Odgovor, zakaj se je to zgodilo, sem najprej iskala na KGZ Slovenije pri gospodu dr. Jerneju Demšarju. Odgovor

je bil preprost, in sicer, da zbornica nima na to nikakršnega vpliva. Išlo je dopis na Ministrstvo za kmetijstvo 4. 6. 2010, ki je vseboval informacijo o napaki pri izračunu OMD izplačil. Šele po posredovanju inšpekcije za javno upravo je bil posredovan odgovor 11. 10. 2010, v katerem navajajo, da pač nimajo podatkov o poplavnosti Planinskega polja (pripravil Silvester Kranjec, podpisal Branko Ravnik). Sledilo je še nekaj neplodnih dopisovanj, med drugim je bilo Ministrstvu poslano tudi mnenje kmetijske stroke, in sicer pod zadevo: »Vključitev območja Planinskega polja med poplavno območje«, pripravljeno na Kmetijskem zavodu Ljubljana, dne 31. 8. 2011. Izgovarjanje na pomanjkanje podatkov se je nadaljevalo in ker so bile izčrpane vse možnosti inštitucij in strokovnih služb, je ostala edina možna pot preko poslanca gospoda dr. Petra Verliča. Po predhodni seznanitvi s problemom in potekom aktivnosti je naslovil pisno poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano gospodu mag. Dejanu Židanu. Odgovor ministra je sledil 4. 2. 2011. Citiram: »Tako se je pri uveljavitvi točkovanja pojavil problem, da nismo imeli na razpolago ustreznih kart oziroma podatkov o poplavih,« in v nadaljevanju »zavedamo se, da je šibkost trenutnega točkovanja prav v zastarelosti nekaterih podatkovnih slojev, ki so v fazi dopolnjevanja in posodabljanja. Zato v tej smeri zbiramo dodatno gradivo in podatke, na podlagi katerih bomo skušali dopolniti trenutno točkovanje«. Torej, v letu 2011. Sledilo je čakanje na odpra-

vo napake in upanje z objavo ARSKTRP oktobra lani, da so bile izdane odločbe in izplačila kmetijskim gospodarstvom, na katerih so bile ugotovljene napake pri točkovanju OMD. Ker teh odločb in izplačil nismo dobili, sem tokrat vprašanje Ministrstvu zastavila preko časopisa Kmečki glas. Odgovor Ministrstva je sledil 20. 11. 2013 v Kmečkem glasu, ki pa je vsebinsko katastrofalen in ponižujoč. Ker na zastavljeno vprašanje ni bilo konkretnega odgovora, sem ponovno naslovila vprašanje, tokrat na gospoda ministra Židana v časopisu Kmečki glas. Dne 11. 12. 2013 je odgovor poslalo Ministrstvo za kmetijstvo, kjer pojasnjujejo, da bo do konca leta 2013 spremenjena oz. dopolnjena karta poplav in posledično poplava točkovanja kmetijskih gospodarstev v OMD. Upamo, da se bodo obljube končno uresničile. Ostaja pa grenak priokus, da se nekatere državne inštitucije tako dolgo upirajo in izčrpavajo možnosti za neresenje problema, namesto da bi napele vse sile za sanacijo le teh. Toliko o OMD.

V zvezi z vrednotenjem nepremičnin pa vam samo sporočam, da je bila listina »Pripombe na vrednotenje nepremičnin na Planinskem polju«, ki ste jo podpisali (65 lastnikov kmetijskih zemljišč, od tega 59 z KGM-MID), skupaj z obrazložitvijo, poslano dne 17. 1. 2011 na GURS, v vednost pa tudi Občini Logatec in Občini Postojna v upanju na njuno pomoč. V to nista ne ena ne druga vložili nobenega napora.

Irena Osterman

POJASNILO K OBRAZLOŽITVI GLASU

NA DECEMBRSKI SEJI OBČINSKEGA SVETA OBČINE LOGATEC

Proracun za leto 2014 sem podprl zaradi že začetih investicij, ki smo jih kot koalicija skupaj zastavili, nekatere gradbene dela že potekajo in so vezana na evropska sredstva. Motijo pa me dodatne podtaknjene investicije, ki niso bile v prvem branju. Nimam prav nič proti, če bodo finančna sredstva dopuščala izvedbo tudi teh investicij. V prilogi proračuna je bilo 8 prošenj za nakup bazena iz drugih občin, pa me zanima koliko denarja bodo te prispevale za nakup bazena. V KS Trate imamo tudi

polno želja, saj ta KS spada pod občino Logatec, na katero pa se je v 4 letnem mandatu čisto pozabilo. Prav ti krajanje so dajali svoja zemljišča za ceste, vodovode itd. - večino ma zastonj. Pregovor pravi: dobrota je sirota; vseeno pa smo pričakovali kakšen manjši del obnovljene ceste, saj nismo zahtevni. Menim, da bodo dodatne investicije močno zadržile občino Logatec, tako bo KS Trate še bolj zapostavljena.

Odločil sem se dodatno pojasniti obrazložitev glasu, ker je bilo napačno zapisano

v zadnjih Logaških novicah, da sem proračun potrdil zaradi KS Trate, kar pa ni res, saj KS Trate v tem proračunu ne dobi ničesar, čeprav so njeni krajanje veliko dali za skupnost. Ker pa se zavedam prioritete glede na velika evropska sredstva, ki jih s potrditvijo tega proračuna občina pridobi, sem proračun kljub temu potrdil.

*Janez Podobnik,
svetnik SDS*

»VOJNA JE ENA VELIKA SVINJARIJA«

POGOVOR Z VINKOM JAZBEC

Pravi Vinko Jazbec, borec Logaškega bataljona in udeleženec pohoda 14. divizije na Štajersko. Potem pa nadaljuje: »Men so očeta ubil, v Žibršah, Pehačkova skupina je bla, samo jest sem šel v partizane vesen, sem že prej delal za gibanje«.

Obiskal sem ga v dne, ko se je v medijih tu in tam utrnil kak spomin na legendarni pohod 14. divizije na Štajersko v zimi 1944. Prepolnega vprašanj me je povabil za mizo, potarnal, da mu včasih ponagaja spomin, potem pa kot bi se dogajalo včeraj pripovedoval o času, ko je tovarštvo še kaj veljalo, saj bi sicer v surovem času zgodovine vsi končali v grobu, izgnanstvu ali pa pod tujim jarmom.

Vinko je v partizane odšel 9. septembra 1943 iz Gorenje vasi preko Ravnika v Novi svet, kjer so se po kapitulaciji Italije zbirali prostovoljci v enoto, ki so jo kasneje poimenovali Logaški bataljon. In že kmalu se je srečal z eno od »svinjarij« kot pravi sam. Določen je bil, da sovaščanu za potrebe vojske odzame vola. Nalogo je izpolnil, k sreči pa je sosed dobil po vojni povrnjeno škodo in vse je ostalo brez zamer.

Z Logaškim bataljonom je bil vključen v Dolomitski odred in kmalu zatem v Prešernovo brigado. Prebijali so se iz hajke v hajko in na Mali Jelovici je bil skoraj proglašen za paničarja, saj je po prihodu s »patrole« povedal, da se Nemci pripravljajo za napad. »Pa je padla mina, pol so pa sekale, kot bi jih z mitraljezom štepali«. Bilo je mrtvih, tudi med Logatčani, in bili so odrezani od brigade. V skupini se je vračal v domače kraje in na Planinah potrkal, da bi si z zadnjimi lirami kupil hlebec kruha. A obsuli so ga s krogli. Tako se je srečal z domobranci, ki jih na Gorenjskem še ni poznal.

Preko Hrušice in Mašuna ter borb za Grahovo in Kočevje je prišel v Belo krajino. Pol poti je v pozni jeseni prepešal z žakljevino ovitimi nogami, saj čevljev za njegove velike noge ni bilo moč dobiti.

V Beli krajini si je divizija odpočila in opremila ter ob novem letu krenila preko Hrvaške na Štajersko. Na Hrvaškem je še nekako bilo, »si dobu večji kos špeha, kot kruha«. Potlej pa: »Tist večer je začel mest in je medl ko sto hudičev, cel mesc, je blo snega do pod pazge, jou, še

Foto: Branko Rupnik

»Ja, pa ena manjka, mi jo niso dal, ker sem včasih preveč po resnic povedal!«

mars kater partizan ne ve, kaj se prav partizanska na Štajerskem. To niso ... niso mogu spat, stalno v gibanju, pa tri, štiri dni neč jest... So rekl, da mula zdrži, smo imel 150 mul, pa kojn, vse je šlo..., mi pa kr naprej...! Pa Nemcev, tud oni so imel divizijo, sam, pr nas je blo v četi 40 mandeljcev, pr njih pa 120, v belih halah, pa s šmajserji ...!«.

Pa vendar so šli naprej, Vinko je kot divizijski obveščevalec bil pogosto za kak dan pred glavnino, pogosto pa tudi v štabu, kamor je prinašal poročila. Je srečeval Kajuha, igralko Vero, komandante, angleško misijo, pa tudi nosil ranjence, reševal komisarja ... Potem je osvobajal Gornji Grad, Luče, Mozirje. Svobodo je za hip okusil že štiriinštiridesetega leta. A le za hip. Pot obveščevalca ga je vodila naprej v 4. operativno cono, pa na romunsko mejo. Vojna se je tako zanj končala šele konec leta 46, ko se ni priključil tistim, ki so odšli v vojaške šole. »Nisem hotu not ostat, ne bo zmerom eden nad mano«!

In je šel nazaj v gozdove, sekat na Mašun, Leskovo Dolino, Kras. Kasneje se je poročil, zaposlil v tovarni, kupil hiško in nekaj sveta in pri petih otrocih je vse do njegovega devetdesetega leta vse skozi pestro.

In tovarštvo? »Pr men še zmerom velja, mam še zmerom Tita na sten; men ne dela nobenih preglavc!« se pošali in doda: »Imel sem srečo, veliko, in pa komanda je bla! Nam je zmanjkal municije, pa je Luka Vidmar – Tone*, ta z Verda, zaupil: JURIŠ, pa šel naprej, mi pa za njim! Komanda je bla, to pa, vseh 1100 bi gor ostal, če b jo ne blo, taku jih je pa sam polovico padl.«

Vinko, naj vas sreča spremlja še naprej!

*Anton Vidmar – Luka, prvoborec, narodni heroj, med vojno je bil poveljnik več enot, med drugim Šercerjeve brigade, 14. in 18. divizije ...

Branko Rupnik

MLADI SMO BILI NOSILCI REVOLUCIJE

JOŽE SIMŠIČ – JELEN OB 90-LETNICI

Jože Simšič Jelen pri sv. Ani.

Tako ste govorili mladim, ki ste jih obiskovali po notranjskih osnovnih šolah, na Centru strokovnih šol in Srednji zdravstveni šoli pa ste poučevali predmet Obramba in zaščita. Bi se danes podpisali pod to izjavo?

Življenje takrat in sedaj težko primerjamo, ravno tako interese mladih. Še vedno upam in zaupam, da bodo mladi tudi v prihodnje nosilci pozitivnih sprememb.

Rojeni ste bili pred devetimi desetletji, natančneje 9. marca 1924.

V letih pred drugo svetovno vojno nam ni bilo lahko. Osem otrok je bilo v naši družini, mi smo živeli v Lazah, živeli smo skromno. Jaz sem ravno dan pred napadom na Jugoslavijo (na velikonočno nedeljo 6. aprila 1941) zaključil vajeniško dobo pri čevljarju v Logatcu. Tiste dni je bila vseplošna zmeda, še posebej na našem koncu, saj smo bili na meji med Italijo in Jugoslavijo. Jugoslovanska vojska je kmalu zapustila vojašnice, pustila pa marsikaj uporabnega in nas mlade (imel sem sedemnajst let) je zanimalo predvsem orožje. Precej smo ga skrili, ne da bi takrat vedeli, da nam bo kmalu prišlo še kako prav. Že prvo leto vojne je vsa vas na terenu zbirala orožje in strelivo za partizane. Potem je prišla prva zima, takoj spomladi, 17. marca, pa sva se prva iz Laz skupaj s prijateljem Stanetom

Žitkom - Stojanom priključila novoustanovljeni Rakovski četi.

Danes se veliko govori o vlogi komunistične partije in Skoja v narodnoosvobodilni borbi? Ste mladi vedeli, za kaj gre?

Večina med nami ni bila v nobeni od teh organizacij. Povezovala nas je velika želja pregnati okupatorja iz naše domovine, nismo bili še pripravljeni na boje, vsekakor pa nismo mislili, da bo vojna trajala dolga štiri leta. Kmalu pa smo že organizirali prve akcije, pridobili smo precej orožja, partizanskemu gibanju pa so se pridružili novi borci in borke. Čete so se povezovale v večje organizacijske enote. V Loški dolini in Loškem potoku je bilo prvo osvobojeno ozemlje že maja 1942. Še to moram povedati, da smo bili tesno povezani z vaščani, ki so skrbeli za našo prehrano, nas obveščali o gibanju sovražnika. Ker so bili med nami tudi dobri pevci (ki so prej peli v cerkvenem zboru), smo skupaj z vaščani prirejali tudi prave mitinge. V letu 1943 sem postal član rajonskega odbora SKOJ-a za Logatec in nato sem imel razne zadolžitve in v Ljubljano prišel kot komandant 2. bataljona Prve brigade Vojske državne varnosti.

Jelen je vaše partizansko ime.

Zaradi varnosti ne bi bilo priporočljivo

uporabljati prava imena, tako so tudi meni dali partizansko ime Jelen, bil sem namreč zelo hiter in poskočen. Še posebej sta se ti dve lastnosti pokazali v minerskih akcijah, kjer je treba biti hiter in odločen.

Kratek skok v današnje dni, ko jih štejete devetdeset, ste pa še vedno živahni.

Poskočen malo manj, še vedno pa skrbim za kondicijo, zjutraj kratke vaje, potem pa predvsem v popoldanskih urah »skakanje« po sestankih. Vse življenje sem bil športno aktiven. Bil sem med organizatorji prvih Roških smučarskih tekov, veliko časa sem preživel na kolesu, bil sem na maratonu Franja, na Triglavu sem bil precejkrat, tudi z našim predsednikom Kučanom. Danes večino poti opraviš z avtom ali s kolesom.

In teh poti je kar precej?

Aktiven sem v društvu vojnih invalidov Ljubljana, podpredsednik sekcije vojnih invalidov Bežigradske Posavje, član uredniškega odbora internega časopisa, član odbora borcev 1., 2. in 3. Dolomitskega odreda, predsednik KO ZZB Brinje in član občinskega odbora ZZB Bežigrad ... Ob novem letu, pa tudi kasneje med letom, obiskujem naše borce na domovih, največ pa jih živi po Domovih starejših občanov vse od Ljubljane pa do Cerknice. Vsak teden pa se vračam v moje rodne Laze, se spotoma ustavim v Logatcu ...

Prvoborca iz Laz, Jože Simšič Jelen in Stane Žitko Stojan.

Foto: Brane Pevec

Foto: arhiv Jožeta Simšiča

Vojna leta so zaznamovala vašo življenjsko pot, ki pa bi se leta 1943 končala.

Leta 1943 sem naletel na sovražnikovo zasedo, bil sem hudo ranjen, rešil me je doktor Josip Gostiša, ki me je operiral kar v gozdu z žepnim nožem. Jaz sem dočakal svobodo, ne pa tudi doktor, ki so ga Nemci zaradi izdaje odpeljali v taborišče, kjer je umrl.

O ljubezni med vojno se nikoli ni kaj preveč govorilo.

Seveda je bila. Saj smo bili mladi. Poleg drugih družin smo partizani pogosto obiskovali tudi družino Slabe v Ivanjem selu. Tam sem spoznal Jožico, s katero sva si pozneje ustvarila družino. V začetku nisem preživel veliko časa z družino, ker so me pošiljali v razne oficirske šole: Bjelovar, Zadar, Zagreb, Beograd. Zaradi vojaške službe sem se kar trinajstkrat selil po Jugoslaviji. Leta 1965 sem šel v pokoj kot polkovnik. Seveda tudi potem nisem počival: bil sem aktiven v teritorialni obrambi, poučeval srednješolsko mladino, zbiral gradivo iz zgodovine delovanja partizanskih kurirjev, še posebej pa zgodovine NOB na območju Logatca. Nekaj od tega sem objavil v dveh knjigah: V boju za svobodo in Iz vojne v svobodo.

Precej fotografij v teh knjigah je vaših.

Že pred vojno sem se ukvarjal s fotografiranjem, tudi v partizanih sem imel fotoaparata.

Foto: arhiv Jožeta-Simšiča-Jelena

Jože Simšič-Jelen je še danes zelo aktiven.

Filmov takrat ni bilo težko dobiti, problem je bila izdelava fotografij, saj je bilo treba vedeti, h kateremu fotografu jih lahko neseš izdelati, da ne bi prišle v neprave roke.

Leta 2007 ste praznovali srebrno poroko.

Sedemdesetletnice pa žal ne bova, ker mi je žena lani poleti umrla. Sicer pa imam sina

in hčerko, dva vnuka in pravnukinjo, Živim na Brinju v Ljubljani, vsak teden pa se vračam v moje Laze.

Da bi se še dolga leta vračali, vam ob visokem življenjskem jubileju želim.

Brane Pevec

SMEH

Ne pravijo zastonj, da je smeh pol zdravja. Ljudje, ki se redno smejejo, so v povprečju veliko bolj odporni, zdravi, pa tudi srečni in uspešni. Zakaj? Poglavitni razlog je ta, da s smehom preženemo stres in psihične obremenitve. Te so poglavitni vzrok za velik del bolezni modernega časa, saj se stres, jeza, nezadovoljstvo, nemir, živčnost in podobno sčasoma nekje v telesu začnejo kopičiti, po določenem obdobju pa se to odraža v raznih obolenjih in zdravstvenih težavah. Po drugi strani pa smeh v nas kopiči pozitivno energijo, ki je zdravilna za naše telo. Nasmešek nas kdaj tudi

reši kakšne neprijetne situacije, če vas ustavi policaj, jo bolje odnesete z nasmehom, mogoče le kakšna manjša kazen, v nasprotnem primeru pa se gospodje v modrem spustijo v temeljiti pregled, kar prinese več neljubih rezultatov. Veliko bolje jo na primer odnesete na razgovoru za službo, če ste vedri in nasmejani, kot pa hladni in resni. Delodajalci se zavedajo, da radostni in vedri delavci naredijo zdrav timski duh, ki da večjo produktivnost in manj izostankov od dela, pa tudi delavci so bolj voljni delati za podjetje, ne le za svojo plačo. Kar pa delodajalcu seveda ustreza. Nasmejmo se torej vsak

dan vsaj nekajkrat, iskreno, ne bojmo se pokazati naše radosti, in dnevi lahko postanejo lepši.

Miha Pečenik

OBISKUJMO STARŠE

S SVOJIMI DEJANJI DAJEMO ZGLED SVOJIM OTROKOM

Prazniki so se že precej odmaknili iz njimi obisk »treh dobrih mož«. Njihov prihod smo včasih prav težko čakali. Prinašali so nam darila, mi pa smo obljubljeni, da bomo drugo leto še boljši in pridnejši. Radovedno smo pogledovali, kaj je kdo dobil. Bile so majhne radosti, volnene nogavice, piškoti ali suhe fige, to, kar je prišlo prav v mrzli zimi. Danes na prihod Miklavža, Božička ali dedka Mraza gledamo drugače, saj so drugačna tudi darila: med njimi so celo mobiteli, računalniki, smuči in oprema, pa kaj še vse drugega.

Kakšen pa je postal naš odnos do staršev, ki so osamljeni, in sami bivajo v svojem domu ali preživljajo dneve v domu starostnikov? Jih obiskujemo? Kdaj pomislimo, da so to naše korenine in da so morali nekoč skrbeti za svoje starše - takrat še v domači oskrbi - ki je terjala veliko več odgovornosti in veliko mero ljubezni? Vsakdo v poznih letih sicer potrebuje svoj mir. Preden starejši spregovorijo o svojem počutju, morajo vstati iz svojega kotička, ki jim je najljubši tedaj, ko jim sonce zjutraj obsije obraz in prinese topel žarek ali nasmeh. Ta jih lahko spremlja ves dan, lahko pa v trenutku ugasne, če karkoli nepričakovano zmoti spokojno brezčasnost, v katero so umaknjeni. Družba prijateljev ali znancev je prijetna, debata o vsakodnevnih rečeh odganja sivino. Čas lahko prijazno mineva tudi z branjem ali druženjem.

Da ljudi razumemo, se moramo vživeti v njihova čustva. Ni vseeno, kako doživljamo praznike: sami, v dvojce ali v prijazni družbi. Ljudje smo družabna in socialna bitja. Družbo potrebujemo, da se pogovarjamo, pa tudi stresemo iz sebe svojo jezo ali krivdo. Vendar vsaka v jezi izrečena nepremišljena beseda lahko drugega hudo prizadene, poniža, užali, ga čustveno povsem potre. Beseda »oprosti« nam nikakor ne gre zlahka z jezika, ker smo preveč ponosni ali prepričani v svoj prav. Pa pomislimo, kako bi bilo, če bi mi bili oseba, tista, na katero letijo očitki? Pravi prijatelj oprostí hitri jezi in nepremišljeni besedi. Smo pripravljeni razumeti svoje drage starše, kako oni doživljajo svoj vsakdan? Z nami so vendar bili ves čas našega odrasčanja, težav v puberteti, med šolanjem, prenesti so znali mnoga naša nespodobna dejanja.

Starši so samo eni. Nismo si jih izbrali. Takšni so, kakršne dojemamo. Od njih se učimo. Kaj pa otroci? Včasih so rekli, da ena mati lahko preskrbi deset otrok, deset otrok pa ne more poskrbeti za najnujnejše potrebe ene matere. Sploh kdaj pomislimo, kako se počutijo naši starši v svoji osamljenosti in vsakdanji predvidljivosti? Veliko spremembo jim lahko prinese že obisk hčere, sina ali vnukov in vnukinj, v katerih očeh še sije čisto sonce in še po svoje čelbljajo besede, ki se jim do solz nasmejimo.

Ni nam treba storiti velikih, plemenitih dejanj. Le malo se zamislimo in se pogledamo v ogledalo: ne bo dolgo, pa bomo na mestu svojih staršev. In se vprašajmo: si bodo naši otroci vzeli čas, da nas obiščejo, če jim mi z zgledom ne pokažemo, kje in kako živijo njihovi stari starši? Zato jih povabimo in skupaj obiščimo dedka, babico. Nič sramotnega ni imeti starše v domu starostnikov. Mnogi bi si celo želeli biti v domu, pa jim sredstva tega ne dopuščajo. Ne zanemarjajmo priložnosti, da se spomnimo nanje, in jih obiščimo. Skromna pozornost, dana iz srca, jim bo pomenila več kot vsi zakladi. Starejši potrebujejo pozornosti, ne daril. Pomembno je, da jim prinesemo nasmeh v očeh in jim pokažemo, da jih imamo radi. Čas neslišno odteka. Pomislimo, da je že Prešeren zapisal: »Dolgost življenja našega je kratka. Kaj znancev že zasula je lopata! Odprta noč in dan so groba vrata; al' dneva ne pove nobena prat'ka«.

Vinko Aleksander

SPOMIN NA 13. JANUAR 1945 ŠE ŽIVI

Ne, ni bil petek, sobota je bila, žal za 16 partizanov zadnja v življenju: tisto jutro so v vasico nad Ložem, kjer so po napornem pohodu prenočevali borci 2. in 3. čete Notranjskega odreda, nepričakovano (izdaja!) napadli domobranci iz Loža. 16 partizanov in en vaščan so padli, 15 pa so jih odpeljali v Cerknico. Med njimi tudi dvojčka Bojana in Mitjo Tollazzi iz Logatca. V spomin na ta dan sta ZB za vrednote NOB Lož in občina Loška dolina 13. januarja organizirala spominsko slovesnost v vasi Sv. Ana, ki so se je člani Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilne borbe Logatec udeležili tudi letos. »Medvojnih dogodkov ne smemo pozabiti. Upam, da naši otroci nikoli ne bodo preživljali tega, kar so ti mladi, uklesani na plošči,« je med drugim povedal član Vsedržavne ZB Italije iz Boljunec Germano Švaba. Še sporočilo Toneta Mohoriča iz ZB NOB Loška dolina: »Namesto, da bi se novodobni politiki trudili, da bi bilo lepše, uničujejo podjetja, večajo brezposelnost. Temu bo treba narediti konec.« Spregovorili so še župan Janez Komidar, Tone Šepec in Stane Kotnik ter nastopili še kvartet trobil iz Kovinoplastike, pev-

Foto: Brane Pevec

Prireditve v sv. Ani v spomin na pobjo 16 partizanov in enega vaščana.

ski zbor Jasna, harmonikar Jože Truden in učenci iz Osnovne šole heroja Janeza Hribarja. Prireditve je vodila Andreja Buh.

Brane Pevec

UTRINKI LETA 2013

SKOZI OBJEKTIV MOJEGA FOTOAPARATA

V Logatcu smo imeli referendum, urejali smo prometno in drugo infrastrukturo in dobili novo logaško znamenitost: semafor. O vsem tem se je pisalo že med letom, zato samo nekaj utrinkov leta 2013.

1. Med čakanjem na zeleno luč smo lahko jeseni občudovali izkopanine iz časov Rimljanov.
2. Končno otroke in tudi odrasle na Gorenjski cesti ne varuje več samo Križani, ampak tudi nova ograja in pločnik.
3. Imeli smo pravo zimo, tako kot so bile včasih v naših krajih, zato je bilo na Sekirici kar živahno.
4. Imeli smo vroče poletje, dosegli najvišjo temperaturo zabeleženo v Logatcu 37,7, usahnil je Grajski studenec.

5. Prireditve je bilo kar precej, med drugim smo imeli Kresno nedeljo, Večer pri Vodnjaku, Kmečki praznik, Logaško poletje, pa tudi gasilske veselice (slika je iz one v Gornjem Logatcu).

6., 7. Praznovali smo razne obletnice in o tem tudi obširno pisali, nič pa o tem, da so se maja v Lazah spomnili na osvoboditev svojega kraja, v Žibršah pa na ustanovitev Logaške čete.

8. Za konec še tale fotografija kolesarja Adriana, ki se je skozi Logatec pripeljal iz Španije in povedal, da smo Logatčani prijazni ljudje dobre volje. Te vam želim kar največ v letošnjem letu.

Brane Pevec
Foto: Brane Pevec

VOŠČILO SLOVENIJI IN MIR LJUDEM NA ZEMLJI

PROSLAVA OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI, BOŽIČU IN NOVEM LETU

Foto: Metka Bogataj

Prireditev v Rovtah se je zaključila z mislijo: Vsak človek ima čas za delo in čas za premislek. Vzemi si ga! Začni gledati s srcem.

Kar trije prelepi svečani prazniki se v pičlem zadnjem decembrskem tednu zvrstijo na našem koledarju. Praznovanje se začne s spominom na rojstvo Jezusa odrešenika, konča pa s slovesom od starega leta, s silvestrovim in nato novim letom. Vmes pa si je mesto našla tudi naša mala, a vseeno lepa in prijetna država Slovenija, ki svoj praznik praznuje 26. decembra, na Štefanovo. Kar triindvajset let je že minilo, ko smo tisti, ki smo že lahko odločali, rekli Jugoslaviji odločni ne. Na zloglasnem referendumu, 23. decembra 1990, je namreč slovensko ljudstvo skoraj enotno odločilo, da hočemo hoditi samostojno, pa čeprav včasih z opotekajočim korakom, a vseeno brez stalnega nadzora nekoga, ki je spretno držal vajeti v svojih rokah in jih po svoje usmerjal. Tako že nekaj let pripravimo v Rovtah kar združeno praznovanje vseh treh praznikov v eno prijetno prireditev, ki ji vsako leto v največji meri dajo svoj pečat učenci in njihovi mentorji OŠ Rovte. Do sedaj je dvorana vedno bila zasedena do zadnjega kotička, kar pomeni, da je krajanom še kako mar pogledati, kaj vse so mladi pripravljene narediti in si s tem na močan način predvsem krepijo svojo ljubezen do domovine in naših tradicionalnih navad in seveda

vrednot. Večer, 22. december 2013, so poimenovali z naslovom, ki veliko pove in ne potrebuje razlage- Glej s srcem. Večji učenci so v prizorčku pokazali spomin na tedanji referendum, napovedovalki pa sta ga pospremili s kratko razlago, da smo lahko v mislih popotovali v leto 1990. Še precej dlje v preteklost, v leto ena, so obiskovalce popeljali mladi in najmlajši igralci, ki so kot pastirčki v dobi Kristusovega rojstva šli iskat luč. Našli so jo in ta

jih je pripeljala do malega dojenčka Jezusa in njegovih staršev. Na njihovi poti se jim je marsikaj prijetnega ali neprijetnega zgodilo, a na koncu je bil njihov trud vseeno poplačan. Med iglarskimi točkami so glasbeno spremljali prireditev nekoliko večji, nekoč naši učenci Bert, Sonja in osmošolka Veronika, ki so z glasbenimi vložki dodali prireditvi še prav poseben praznični prizvok. Od domovinske, do skrivnostno adventne in na koncu slavne Svete noči so se prepletale glasbene niti. Dirigentsko palico nad celotno prireditvijo je držala učiteljica Ljudmila Treven s pomočjo sodelavcev.

Starček Simeon je v prizorčku rekel: Vsak človek ima čas za delo in čas za premislek. Vzemi si ga! Začni gledati s srcem. S temi mislimi in kratkim voščilom se je prireditev prijetno zaključila. Še skromno darilce v obliki ovčke je bilo namenjeno vsakemu. S sabo je nosila kratko, a prisrčno voščilo za praznike. Ali ni vseeno lepo, da se ljudje takole zberemo in imamo priložnost praznovati v samostojni, včasih skromni a vseeno lepi in predvsem naši domovini Sloveniji? Več ljubezni bi ji morali izkazati, ne bi je smeli samo obrekovati in se je sramovati. Se nam ni zdelo silno grdo, ko je pisatelj Ivan Cankar zatajil svojo mater? Mar ni na nek način domovina Slovenija tudi naša mati? Zato jo imejmo radi in jo predvsem spoštujmo. Mladim pa dajajmo zgled in kakšno lepo besedo o domovini, kajti besede mičejo, zgledi pa vlečejo.

Metka Bogataj

Foto: Metka Bogataj

PES KOT TERAPEVTSKI PARTNER

ZAVOD PET – PASJA ENOTA TERAPEVTOV

Zivali so vedno v človekovem življenju igrale veliko vlogo. Bodisi, da so jim služile kot vir prehrane, kot pomoč pri lovu, kot družabnik ali pa zgolj kot nekaj, kar je bilo pri hiši. Tudi sedaj si ljudje večkrat poiščejo prijatelja iz živalskih vrst in si z njim krajšajo osamljenost. Tu še posebej izstopajo psi. Že v davnini je bil pes tisti, ki se je zelo navezal na gospodarja, ga varoval in mu pomagal. Pomoč v malo drugačni obliki pa izvajajo v Zavodu PET. V njem zelo dejavno deluje tudi Valentina Horvat Kokalj iz Rovt. Je direktorica Zavoda, kot kinološka inštruktorica sodeluje v Strokovnem svetu, s psom Fjordom pa v DSO Logatec opravlja pripravništvo za pridobitev naziva 'terapevtski par'. Tudi sama je lastnica dveh prikupnih psičkov, ženski predstavnici je ima Freya, mlajši tri in pol letni pasji navihanec pa je Fjord. Z njima Valentina preživi skoraj vsak trenutek. Kratica PET je okrajšava za Pasjo enoto terapevtov, ki je bila na pobudo enajstih članic ustanovljena sredi oktobra 2011. Vse ustanovne članice so pred tem delovale v drugem društvu za terapijo s pomočjo živali. Trenutno je v Zavod vključenih 35 članov. Vsi so prostovoljci in razdajajo svoj čas, znanje in veliko dobre volje. Delajo 'zastonj', nikakor pa ne zama, saj se jim, kot same pravijo, tisočkrat povrne. Terapevtskih parov je samo 13, pripravnikov za terapevtske pare pa 11. Za delovanje bi nujno potrebovali tudi več sredstev, predvsem za izobraževanja, nabavo opreme in literature ter izvajanje raziskav. Zavod namreč živi izključno od članarin, sponzorstev in donacij. Zavod PET sodeluje z več ustanovami, kot so Pediatrična klinika Ljubljana, Klinika za pediatrijo Maribor, ZUDV Dornava, Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Soča - oddelek Marjetica, OŠ Idrija, VDC Idrija, Dom Pod Gorco d.o.o., DSO Idila, DSO Logatec, Vrtec Studenci, Maribor, OŠ Hinka Smrekarja, Ljubljana, Psihiatrična bolnica Idrija ter občasno tudi druge šole in vrte. V njih, v sodelovanju s strokovnimi osebami (zdravniki, medicinskimi sestrami, psihologi, psihiatri, pedagogi, delovnimi in fizioterapevti itd.), izvajajo aktivnosti in terapije s pomočjo psa, v okviru dveh osnovnih programov pa še izobraževanje s pomočjo psa in poseben licenčni program 'Berem za PET' - branje s pomočjo psa (R.E.A.D. ®). Program terapije s pomočjo

Foto: Jasmina Hasković

Valentina Horvat Kokalj iz Rovt preživi skoraj vsak trenutek s svojima psoma Freyo in Rubnom.

psov se ponekod v tujini priznava celo kot ena izmed metod zdravljenja. Zelo zanimiva je ugotovitev, da lahko pes zelo dobro pomaga otroku, ki ima težave z branjem. Otrok bere psu je delo z enim otrokom in psom, ki mu otrok bere knjigo. Izvaja se lahko v vrtcih, osnovnih šolah in knjižnicah, vzgojnih zavodih, knjigarnah, itd., in sicer kot terapija ali kot aktivnost. Namen je motivacija za branje, sproščanje pri branju in zabava ter s tem vzgajanje ljubezni do knjig in branja. Čeprav so psi tisti, ki pomagajo, je zanimivo, da je tak način branja učinkovit ravno zato, ker se otrok ne čuti izpostavljenega kot tarča v nekem programu. Pravzaprav je program zastavljen tako, da daje otroku občutek, da je on učitelj in pomočnik psu. Otrok se počuti koristnega in spoštovanja vrednega.

V Zavod se lahko vključite kot delovni član s psom ali brez psa ali se včlanite v info center in ste kot podporni član redno obveščeni o dogajanju. Če želite delovati s psom, se morate najprej udeležiti testiranja. Na dan testiranja mora biti pes star najmanj eno leto, vodnik pa najmanj 18 let. Poleg tega pes v registru psov ne sme imeti zavedenega ugriza. Glede pasem ni omejitve. Pozitivno opravljeno testiranje je pogoj za nadaljnje izobraževanje. V Zavodu PET kinološki inštruktor v grobem testira na: vodljivost in poslušnost, vedenje psa

ob prisotnosti tuje osebe oz. skupine oseb, vedenje psa ob srečanju z drugimi psi, vedenje psa ob slušnih, optičnih, vonjalnih in taktilnih vzpodbudah, vedenje psa ob invalidskih in delovnih pripomočkih, hoja po različnih podlagah, znanje trikov in igra psa, nego psa, splošni videz in zdravje psa. Pes se v raznih situacijah ne sme odzvati panično ali agresivno, ne sme biti nezaupljiv, mora biti samozavesten, vendar vodljiv in poslušen, stabilen, učljiv, radoveden in igriv. Iskati mora stik s človekom, ne samo dovoliti ga oz. prenašati dotike. Velik pomen dajejo tudi sodelovanju psa z vodnikom in obratno. Morata si zaupati, vodnik pa mora psa znati na primeren način voditi in mu pomagati v različnih situacijah.

Raziskave so pokazale, da lahko prisotnost psa znižuje krvni tlak in srčni utrip. Prisotnost in dotikanje psa človeka pomirjata in zmanjšujeta fizično bolečino in psihično nelagodje. Koliko koristi torej prinese ena navadna, kosmata, a izjemno pametna in čuteča žival v življenje posameznika, ve le tisti, ki je bil deležen njene pomoči. V današnjem stresnem vsakdanu potrebujemo nežen dotik in občutek varnosti na vsakem koraku. In pes nam lahko to neomejeno nudi. Zavod PET bo zelo vesel, če bodo dobili še več somišljenikov in sodelavcev. Hvaležni vam bodo.

Metka Bogataj

»RAD SLIKAM VSE, KAR ME PRIVLAČI«

RAZSTAVA SLIK MITJE MODICA V KNJIŽNICI ROVTE

Ce je kaj lepo, potem je to stvaritev, ki se ji reče narava. Kako je čudovita v vsej svoji enkratnosti in neponovljivosti. Vsak letni čas jo zaznamuje po svoje in ji daje tisti, česar ji človek ne more. Tako je že vseskozi prav narava tista, ki daje umetnikom navdih pri njihovem ustvarjanju. Tako pesnik njene lepote preliha v rime, skladatelj ujame njene čudovite zvoke v notah, kiparju je narava material in motiv, slikarju pa barvitost pomladi, svetloba poletja, škrlatni odtенок jeseni in hladna zimska skrivnost daje nešteto priložnosti za stik z njo. Tako je tudi Mitja Modic, slikar iz Žirov, našel svojo srečo, svoj navdih in izrazno možnost prav v naravi, kajti njegove slike so odraz tega, kar Mitja doživlja, odraz njegove natančnosti, a hkrati sproščenosti in odprtosti za vse, kar je lepo. Slike, ki jih je kot samostojni slikar, amater, naslikal v oljni tehniki, so dobile za kratek čas prostor tudi v krajevni knjižnici Rovte. Že sama otvoritev, ki ji je botrovalo veliko število obiskovalcev iz Rovte in Mitjevih prijateljev, je bila zelo prijeten dogodek. Ker je Mitja izjemno prijeten in preprost sogovornik, sem se odločila narediti z njim kratek razgovor, ki se je razvil v sproščen klepet, v katerem sva se na kratko sprehodila po njegovi zanimivi ustvarjalni poti.

Mitja, se lahko na kratko predstaviš?

Rojen sem leta 1974 v domači hiši v Rakulku pri Žireh. Po izobrazbi sem inženir usnjarsko predelovalne tehnologije, zaposlen v Alpini. Večino svoje kariere sem opravljal delo modelirja na programu modne obutve, zadnji dve leti pa tudi delo oblikovalca na programu športne obutve. Z resnim slikanjem sem začel leta 1993. Leta 1999 sem se preizkusil na sprejemnih izpitih na fakulteti za likovno pedagogiko v Ljubljani. Ker se ni izšlo, sem nadaljeval svojo lastno pot. Sem ljubitelj narave. Navdušuje me lepota pokrajin, voda, planin. Najljubši šport mi je smučanje, kjer sem tudi učitelj. Poleti se pa največkrat usedem na kolo. Joga, ezoterika in tradicionalna kitajska medicina mi tudi niso tuje. **Kakšni so tvoji slikarski začetki? Kdo te je navdušil za tovrstno umetnost?** Težko rečem, da me je kdo posebej navdušil. Vedno so me privlačile lepe in izjemne stvari. Kot otrok in mladostnik nisem bil v risanju in slikanju nič posebnega, kljub

Foto: Metka Bogataj

Mitja Modic je vsekakor človek velikih talentov.

temu, da sem nekoliko odstopal od povprečja. Od nekdaj stremim k izpopolnjevanju in doseganju perfekcije, ne samo v slikanju, ampak tudi na drugih področjih svojega življenja. Slikanje je ena izmed možnosti, kjer lahko izrazim sebe in pokažem, kdo sem. Zato je tudi zadovoljstvo večje v nasprotju z delom v tovarni, kjer se zgubiš znotraj velikega kolektiva. Slikarski začetki so bili popolnoma amaterski in to velja še danes. Na tem področju nisem izobražen. Znanje si pridobivam z lastnimi izkušnjami. Seveda je pot lažja, ker je v Žireh in nasploh v Sloveniji veliko slikarjev, s katerimi si lahko izmenjam mnenja, poglede, nasvete. Že samo dejstvo, kaj vse ustvarjajo pravi mojstri, mi je dovolj velik

izziv, da to poskusim tudi doseči. Le pot do tja je potrebno najti.

Kaj najraje slikaš, kakšni motivi te posebej privlačijo? Zakaj?

Rad slikam vse, kar me privlači. Privlačijo pa me prizori, ki so zaradi barve, oblike, svetlobnega kontrasta, dinamike in drugih majhnih podrobnosti izjemni, edinstveni in neponovljivi. Zakaj? To niti ni pomembno. Pomembna so občutja, ki te razvedrijo, izpolnijo, zadovoljijo, načudijo, razveselijo ... Mogoče je to tudi odgovor.

Koliko del je že nastalo pod tvojo spretno roko?

Okrog dvesto.

Kdaj najraje ustvarjaš?

Najraje slikam, ko začutim ustvarjalnost. Takrat nastajajo najboljša dela, vendar se to ne zgodi vsak dan. Zato se je pogosto potrebno motivirati, odmisлити ostalo navlaiko in osredotočiti na delo. V nasprotnem primeru bi bolj malo ustvaril.

Kakšne tehnike slikanja se najpogosteje lotevaš?

Delam samo z oljnimi barvami na platno. Tvoje slike so polne živahnih odtenkov, zanimivih barv? Si tudi po naravi tako optimističen, živahen in hkrati umirjen in zelo natančen?

Pravijo, da se po delih spozna človeka. Če ne najdeš v sebi, tudi ne moreš dati iz sebe.

Nergavost še zdaleč ne pomeni odprtosti.

Koliko časa povprečno porabiš za eno sliko?

Za platna srednje velikosti porabim kakšnih trideset do štirideset ur, za večja platna pa tudi šestdeset in več.

Imaš morda vzornika, kdo pa je tvoj največji kritik?

Vedno rad pogledam slike vsakršnega mojstra realizma. Seveda se z njimi ne morem primerjati, me pa navdušujejo s svojimi mojstrovini. Od naših mi je zelo všeč Ivana Kobilica. Od še živčih pa Pavle Sedej iz Žirov s svojo edinstveno tehniko in akademski slikar Pavel Florjančič iz Škofje Loke.

Ker sem perfekcionista, sem si kar sam največji kritik. To je tudi gonilo, ki me potiska naprej. Seveda pa nihče, ki krepko presega moje sposobnosti, ni ravno prizanesljiv do mene, kar je tudi razumljivo.

Kako gledajo na tvoje ustvarjanje tvoji sodelavci. Pravijo, da si tudi v delovnem okolju zelo umirjen, natančen in prijazen človek. Nikoli se menda ne razburiš, hkrati pa si zelo natančen in si ne dopuščáš polovičarstva in napak? Kako komentiraš to?

Nimajo vsi takega mnenja, pa tudi umirjen nisem vedno. Prej ali slej naletiš na problem, preko katerega v tistem trenutku ne moreš. Če ne gre drugače, je čisto v redu, da se človek malo razburi. Napetost se sprosti in je potem lažje delovati, pa tudi okolica spozna, da bo potrebno drugače. Načeloma sem res bolj miren in zadržan. Ljudje, ki v meni vidijo prijatelja, tudi nazaj dobijo veliko. V odnose, ki mi nekaj pomenijo, vlagam precej truda, kjer pa ne vidim smisla, pa prav nič. Iz manipulativnega odnosa se preprosto umaknem, če le-ta gre vztrajno v napačno smer.

Kje vse si že širši javnosti pokazal svoje umetnine?

V Žireh v galeriji Antona Primožiča leta 1997 in v galeriji DPD Svoboda leta 2007. V Škofji Loki pa v galeriji Fara leta 2005 s samostojno in 2009 s skupinsko razstavo.

So tvoje slike že prodane ali podarjene? Ja so.

Katera slika ti je do sedaj najboljše uspela po, seveda, tvojem mnenju? Nam se

vsaka zdi enkratna. Ima morda kako simboliko?

Za nobeno ne morem reči, da je najboljša. Z vsako se potrudim maksimalno. Seveda nekatere uspejo bolje, druge manj. V najboljšem primeru lahko rečem le, katere so mi najbolj všeč. To so prizori ob vodi s šopi starih vrb, ki počasi izginjajo. Voda, ki na gladini odbija svetlobo in prikazuje čarobno igro barv ter hkrati prepušča svetlobo in razgali dno struge, kot našo dušo. Pokrajine z nevihtnimi oblaki, skozi katere sije močna svetloba, ki prikazuje dramatičnost in dinamiko našega življenja in hkrati lepoto, čarobnost, svežino. Prav tako tihožitja prikazujejo igro svetlobe, ki se odbija od kovinskega pladnja ali prehaja skozi nežno rastlinje ali steklen kozarec. Pa zimske in gorske pokrajine, ki so že same po sebi čarobno privlačne.

Portretov in aktov v tvoji zbirki ni. Te taki motivi ne impresionirajo, so tvoja velika ljubezen predvsem narava in tihožitja?

Sem že naslikal nekaj portretov, tudi živali, akta pa še ne. V zadnjih letih krajinskim prizorom dodajam živali, ki sliko poživijo. Mogoče bom pa v naslednjih letih dodal tudi akt lepe ženske.

Mišliš, da ti je bil slikarski talent položen že v zibelko?

Vsakdo se rodi z večjim ali manjšim potencialom za določeno področje. To še ni dovolj, da iz tega nastane biser. Najprej sta potrebni želja in volja. Potem pa delo, učenje, vztrajnost. Tisti z manjšim potencialom potrebuje več časa ali napora, tisti z večjim potencialom pa manj. Končni rezultat je pa v obeh primerih biser.

Takole s krasno primerjavo nastanka biseru sva z Mitjem končala najino druženje. Vsekakor je to človek velikih talentov, res je kot biser, ki potrebuje čas, da zasije v vsej svoji lepoti. Mitji sem zaželela na njegovi poti ustvarjanja še veliko slikovitih idej, v življenju pa še veliko biserov. Verjamem, da bodo nastali. Mitja namerava svoja dela razstavljati tudi v Logatcu, da bodo tudi ljudje iz teh krajev lahko videli delček njegovega truda in talenta. Prav gotovo bo to prava paša za oči in balzam za dušo.

Metka Bogataj

SILVESTROVANJE 2013

SPOŠTOVANI BRALEC, SPOŠTOVANA BRALKA!

Silvestrovanje v Logatcu je potekalo pod okriljem občine Logatec in društva Aktiv. Prireditev se je odvila v ogrevanem šotoru, na parkirišču za Krpanom. Na silvestrsko popoldne se je dogajanje pričelo s kulturnim programom in prihodom Dedka Mraza. Slišati je bilo čudovite božično-novoletne skladbe, ki so jih izvedli pevke in pevci mladinskega pevskega zbora Adoramus. V največje veselje vseh najmlajših je nato sledil obisk Dedka Mraza, ki je obdaril vse prisotne otroke.

Zvečer pa je šlo zares! V zadnjih urah leta 2013 so zbrane zabavali glasbeniki ansambla Mladi Godci. Po govoru župana Berta Menarda in polnočnem odštevanju smo z penečim vinom nazdravili in vstopili v leto 2014, Mladi Godci so igrali, ostali pa plesali do jutranjih ur.

Luka Škrlič

Foto: Anže Mihevc

Mladi so se najbolj razveselili Dedka Mraza.

V ROVTAH SO ZAŽIVELE JASLICE

Foto: Blaž Korenč

Žive si je jaslice v Rovtah ogledalo lepo število ljudi.

Na božič praznujemo rojstvo Jezusa Kristusa in čas, ko se zberemo skupaj s svojimi najbližjimi in si drug drugemu zaželimo vesele, zdrave praznike. V počastitev na rojstvo Jezusa tudi postavljamo jaslice. Že več let v Rovtah pripravljajo predstavo živih jaslic. Mlade Rovtarke in Rovtarji so tako, na predbožični večer, pred polnočnico ter na božični večer v Domu krajanov Rovte zaigrali rojstvo Jezusa. Dogajalni prostor so opremili, kot to piše v Svetem pismu. Majhen hlev, v katerem sta bila Jožef in Marija z Jezuškom, zunaj pa so bili pastirji, ki so pazili na ovčki in zajce. Igro si je v dveh dneh ogledalo lepo število ljudi.

Blaž Korenč

OBISK BOŽIČKA V GRČAREVCU

Tudi letošnjo zimo so grčarevski otroci hrepeneče čakali Božička, pa tudi sneg. Vreme s snegom ni bilo radodarno, zato se je Božiček pripeljal z »božičkomobilom«. Po obhodu po vasi se je s svojim bradatim »božičkoferjem« odzval vabilu prijaznega vaščana Bojana, kjer sta se okrepčala z vrhunsko pizzo. A kaj, ko je pizzo zalil s pivom in ...joj! ... počile so hlače. Pri kmetiji Rudolf je zagato rešila gospodinja Tatjana in urno zašila nesrečo. Božičkov HO – HO – HO – HOO je pred brunarico priklical množico družin, ki so ga povabile v društvene prostore TKŠD Grčarevec. Božiček se je zahvalil za grčarevsko gostoljubnost in nato obdaril otroke. Toplo in prijetno je bilo, saj so nas poleg peči grele še: vroče pijače, ki so jih stregle (vroče) natakariče, rdeča Božičkova pojava in njegova dobrot, poleg tega pa tudi glasba izredno talentiranega mladega harmonikarja Mitje Jernejčiča iz Slivic pri Uncu, ki se je na željo svoje none Majde iz Grčarevca z veseljem odzval vabilu. Seveda so se vsi hoteli slikati z Božičkom, zato je fotograf Ljupče Manevski iz Foto studia Sanja Logatec uresničil tudi te želje. Napočilo je slovo in Božiček je moral oditi tudi v druge kraje do drugih otrok. Obljubil pa je, da se vrne čez leto dni in pripelje polne sani.

Gvido Komar

Foto: Ljupče Manevski

Božičkov HO – HO – HO – HOO je pred brunarico priklical množico družin, ki so ga povabile v društvene prostore TKŠD Grčarevec.

ŠTEFANOVO 2013 V GRČAREVCU

DEŽ NI ZMOTIL OBISKOVALCEV.

Foto: Ljupče Manevski

Konje sta blagoslovila župnik iz Planine, Franc Maček, in njegov pomočnik, stalni diakon iz Grčarevca, mag. Andrej Justinek.

Decembra je v Grčarevcu potekal že 7. blagoslov konj na dan sv. Štefana. Kljub bojazni dan prej, da bo obiskovalcev malo, saj je bilo izredno slabo vreme, je začuda prišlo veliko obiskovalcev (mogoče celo največ do zdaj) ter konjarjev s svojimi konji. Nebo se je usmilo in prireditev je potekala po suhem. Že pred prireditvijo, ki se je pričela ob 11. uri, je bilo na prizorišču živahno. Prešerno vzdušje so popestrili hrzajoči konji, živahni otroci (prisotnih je bilo veliko družin), pa tudi vroči napitki in prigrizki. Najprej smo z verzi Zdravljice počastili naš državni praznik Dan samostojnosti in enotnosti. Prisotne je pozdravil naš predsednik KS Tabor, gospod Jože Rožmanc, ki je v pozdravnem nagovoru povedal tudi par zanimivosti v zvezi s praznikom in običajem blagoslova konj na Slovenskem. Obred blagoslova konj sta opravila naš župnik iz Planine, Franc Maček (po rodu Logatčan) in njegov pomočnik, stalni diakon iz Grčarevca, mag. Andrej Ju-

Na prireditev je letos, kljub slabim vremenskim obetom, prišlo veliko obiskovalcev.

stinek. Po koncu prireditve se je nebo odprlo in zalilo prizorišče, kar pa obiskovalce ni pregnalo, saj je naša brunarica prostorna in gostoljubna. Še več, gostje so še prihajali, saj dober glas seže v deveto vas. Izredno vzdušje so napravile tudi domače natakaričice, ki so dvignile vso publiko, tako da se je praznovanje zavleklo v pozne večerne ure, seveda ob kuhanem vinu in »king size hot dogih«. Pohvale organizatorju in osebju TKŠD Grčarevec za odlično izpeljano prireditev, pa tudi zahvala Okrepčevalnici in pizzerii Zvonček iz Logatca za prijateljsko pomoč.

Gvido Komar

ZAHVALA

*Moja pesem ni končana.
V vetru zdaj odmeva.
Z naravo in ljubeznijo obdana
moja duša ni nikoli sama.*

Ob slovesu

JANEZA POPITA
(1950–2013)

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje in nam stali ob strani.

Lepa hvala vsem za sveče in cvetje. Zahvala osebju Zdravstvenega doma Logatec za vso pomoč, ter uslužbencem Komunalnega podjetja Logatec za pogrebno slovesnost.

Posebna zahvala gre g. župniku Simonu Onušiču za srčno izbrane besede, s katerimi smo se vsi poslovili od našega rajnega.

Vsi njegovi

15 %
gotovinski
popust
pri osebнем
naročilu
cvetja za
celoten
pogreb.

Brezplačna
dostava!

Cvetličarna Jana

Rupnik Janez, s.p.
Tržaška cesta 3, Vrhnika

T: 01 755 27 14
M: 031 554 121
E: cveticarnajana@siol.net
I: www.cvetlicarna-jana.si

33 let tradicije!

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
Naše oko zaman te išče,
Solza bolečine te zbudila.
Ostala je praznina,
Ki hudo boli.*

NIKOLAJ JERINA
1934-2013

Ob slovesu dragega moža, očeta, brata in strica se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob njegovi smrti izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo dr. Albrehtovi, Marku Petkovšku, bratu Jožetu, g. kaplanu za opravljeni obred in pogrebniemu zavodu Menart za organizacijo pogreba.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Moja pesem ni končana.
V vetru zdaj odmeva.
Z naravo in ljubeznijo obdana
moja duša ni nikoli sama.*

**Ob preranem slovesu dragega moža, očeta,
starega očeta, brata, strica, svaka**

FRANCA BRENČIČA
1944-2013

p. d. Kuncovega Franceta s Petkovca

se najtopleje zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in vsem drugim, ki so nam v težkih trenutkih izrekli besede tolažbe in podpore, mu prinesli cvetje in sveče ter darovali za maše. Hvala zdravstvenemu osebju ZD Logatec in UKC Ljubljana za čutečo nego v njegovih zadnjih dneh. Še posebej se zahvaljujemo župniku Janezu Petriču za lep pogrebni obred, gasilcem GD Rovte in govorniku Borisu Trčku, Janezu Pečkaju za organizacijo pogreba ter cerkvenim pevcem in Gostiševim za petje. Hvala vsem, ki se ga z dobro mislijo spominjate in ga ohranjate v molitvah.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*Ne jokajte na mojem grobu,
ni me tam, ne spim.
Sem v pomladni sapi vetra,
v zimskem snegu se iskrim,
sem sončni žarek v žitnem polju
in dežna kaplja na jesen.
Sem zjutraj ptica v mirnem letu,
zvečer kot zvezda zažarim.
Prosim, ne jokajte na mojem grobu,
nisem tam, ne spim...*

JANEZ KOGOVŠEK
Vidmarjev Janez
iz Rovt

16. 08. 1929–30. 11. 2013

Tiho je v 85. letu starosti odšel naš dragi brat in stric Janez Kogovšek.

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in prispevke za cerkev ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvala velja tudi osebju ZD Logatec, gasilcem, Borisu Trčku za poslovilne besede, Tonetu Lukančiču za molitve ob žari, gospodu Pečkaju za pogrebne storitve in pevcem za lepo petje. Še posebna zahvala velja gospodu župniku Janezu Petriču za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

*Plamen v svečki nemo gori,
pa vendarle vemo, da gledaš in paziš
nas ti.
Naj bosta mir in Bog s teboj,
uživaj blaženi pokoj!*

**Umrla je draga mama, stara mama
in prababica**

FRANČIŠKA TRČEK
8. 10. 1933–13. 12. 2013

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se še zadnjič poslovili od naše mame in jo pospremili na pot večnega počitka. Iskrena hvala vsem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje, sveče in svete maše.

Hvala uslužbencem KP Logatec za skrbno organizacijo pogreba. Iskreno se zahvaljujemo tudi trobentaču ter članom pevskega zbora Adoramus. Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti tudi duhovnemu pomočniku Rafaelu Kiedzerski za opravljen obred in g. župniku Janezu Kompare za tolažilne besede. Iskrena hvala tudi osebju doma Marije in Marte za vso nego in skrb za mamino dobro počutje v času bivanja v domu.

Vsem še enkrat hvala!

Erika, Zdenka in Lojze ter Matej in Janja z družino

ZAHVALA

*Na grobu znamenje je križa,
nad križem boči se nebo,
v neskončnost vodi bela steza,
vozijo po njej zlato.
Zlata si, človeška duša,
ki ljubila si Boga,
ki si bližnjega ljubila,
zdaj v nebesih si doma.*

Svojo življenjsko pot je v 83. letu sklenila

METKA LUKANČIČ

Roj. Bajc iz Tovarniške 12i, Logatec

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje in darove za Svete maše, ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala celotnemu kolektivu Zdravstvenega doma Logatec, patronažni sestri ge. Indiri ter vsem, ki ste mamu obiskovali, ter ji polepšali dni, kar ji je zelo veliko pomenilo. Najlepša hvala tudi kaplanu g. Rafaelu za lep pogrebni obred, pevcem za tenkočutno zapete pesmi ter pogrebni službi Logaškega Komunalnega podjetja.

Bila si tako prijetna sogovornica, da se te bomo z veseljem spominjali!
sin Roman ter vsi Tvoji

ZAHVALA

Odšel si, toda spomin nate bo večno ostal.

JANEZ CIGALE

14. 12. 1930–8. 12. 2013

Ob slovesu našega dragega ata, moža, starega ata, brata, strica, tasta, se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in pomagali v težkih trenutkih. Iskrena hvala Združenju šoferjev in avtomehaničkov Logatec za čast na zadnji poti, gospodu župniku in Komunalnemu podjetju Logatec za lep pogrebni obred, prav tako najlepša hvala osebju Zdravstvenega doma Logatec za trud in skrb v času zdravljenja.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

Gospod je moja luč in moja rešitev.

Ob izgubi naše drage mame

PETEK MARTINE

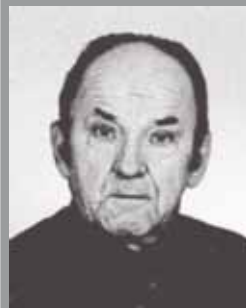
iz Logatca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, tolažilne besede, darovane sveče in svete maše. Zahvaljujemo se osebju Zdravstvenega doma Logatec za vso pomoč v času njene bolezni, Komunalnemu podjetju Logatec za opravljene pogrebne storitve in g. župniku za obred slovesa.

Hvala vsem, ki ste bili del njenega življenja, in hvala vsem, ki jo ohranjate v spominu.

Vsi njeni.

ZAHVALA

*Iščem te v travah,
iščem te v morjih.
Najdem te v zvezdah,
ki sijajo name.*

Ob izgubi očeta, brata, dedka in pradedka

MAKSA KRALJA

se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov, dr. Jagodic Klipsteter, pogrebniemu zavodu Menart, pevcem, gospodu Kompore za opravljen obred ter logaški godbi.

Hvala vsem za darovano cvetje in sveče.

Vsi njegovi.

Gregorjevo Logatec

2014

**Osrednji kulturni
program na
Gregorjevem semnju
se bo odvijal**

v soboto,

15. marca 2014,
na logaških ulicah
in trgih: Cankarjeva,
Notranjska,
Tovarniška,
trg pred cerkvijo
sv. Nikolaja.

Vabljeni!

Komunalno podjetje Logatec
in Občina Logatec